

35.

A NAGYATÁDI ÁLLAMILAG SEGÉLYEZETT

KÖZSÉGI

POLGÁRI FIUISKOLA

ÉS A VELE KAPCSOLATOS
NYILVÁNOS EGYESÜLETI

POLGÁRI LEÁNYISKOLA

:: ÉRTESITŐJE ::

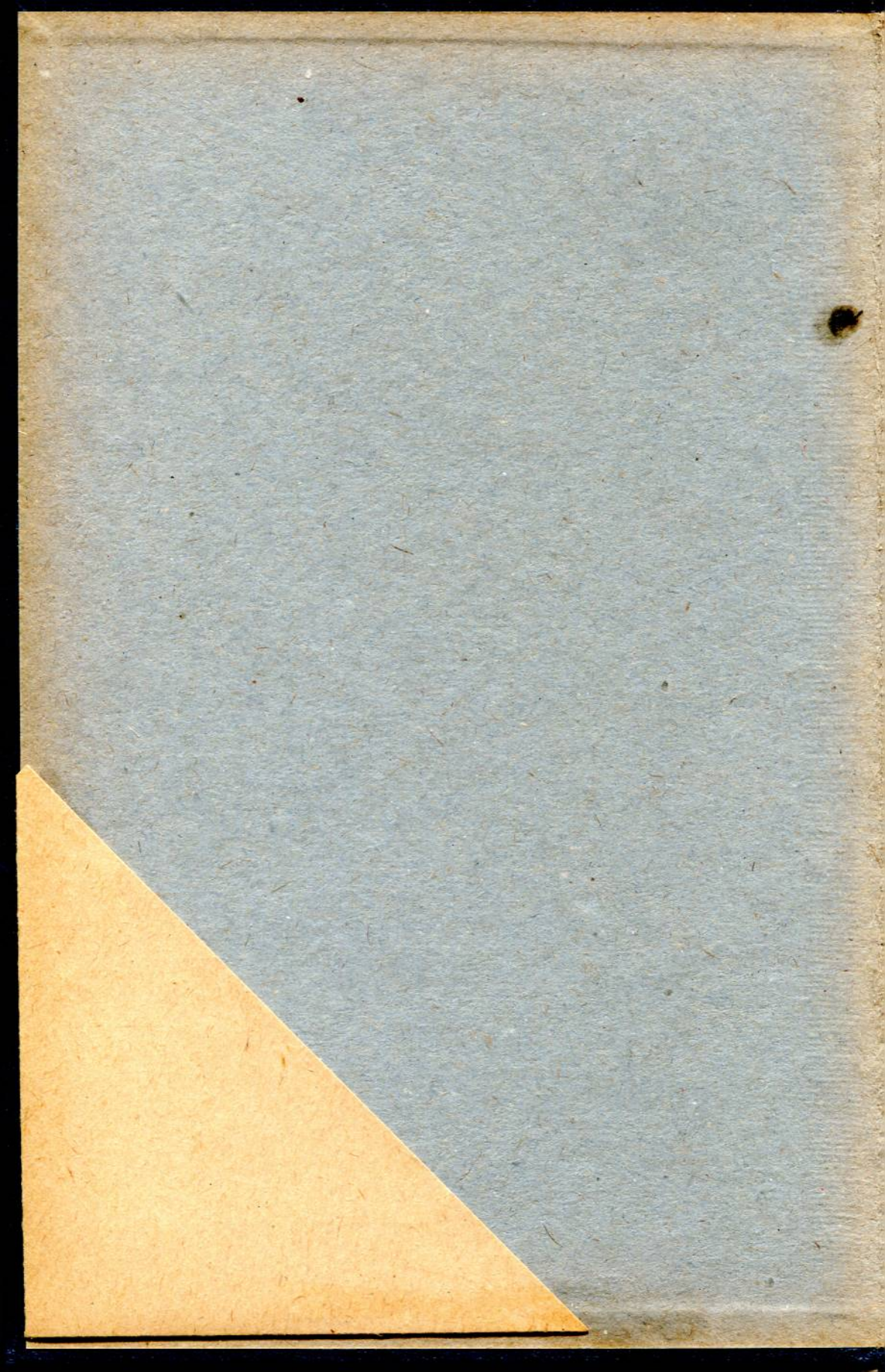
AZ 1912—1913. TANÉVRŐL.

X. ÉVFOLYAM.

KÖZZÉTESZI :

SZMODICS SZILÁRD
igazgató.

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában 1913.
NAGYATÁDON.

56 649

Városi Könyvtár
56649
Nagyatád

Tíz év.

1903—1913.

A mult század utolsó évtizedének elején Nagyatád nagyközség gyors fejlődésnek indult. Ipara, kereskedelme feltűnően virágzott. Társadalmi életének kifogástalan volta felülmulta Somogyvármegye összes hasonló nagyközségeit s ez a társadalmi összetartás meghozta gyümölcsét már a nyolcvanas évek végén, mikor a különböző jótékonycélu egyesületek alakítása által tett szolgálatot Nagyatád nagyközség hazánk kulturális fejlődésének.

Ennek a meleg társadalmi összetartásnak volt a következménye az a nagy mozgalom, mely az 1902. évben indult meg s melynek célja volt Nagyatád és vidéke társadalmát tömöríteni egy olyan zászló alá, melyet azok az emberek tartottak kezükben, kik a helyi kultúra fejlesztését tüzték ki céljukul.

E mozgalom megindítója Dr. Löwy Ferenc akkori nagyatádi főrabbi volt, ki csakhamar megnyerte tervének keresztülviteléhez nagyközségünk akkori vezetőembereit s különösen nagy támogatót nyert vizeki Tallián Andor nagyatádi járás főszolgabirájában, valamint Kovács Gyula községünk főjegyzőjében, kiknek segítségével az amugy is hódító eszmének csakhamar megnyerték nemcsak nagyközségünk, hanem egész járásunk nemesen gondolkodó lakosait úgy, hogy polgáriskolánk megalapítását maga elé célul kitűző «Polgáriskolai Egyesület» Miniszterileg jóváhagyott alapszabályokkal már az 1903. év elején megalakult.

Mi akadályja sem volt már az iskola szervezésének. Ebben az érdemnek oroslánrésze Dr. Löwy Ferenc főrabbit illeti, ki sem időt, sem fáradságot, sem költséget nem kimélt, hogy eddigi fáradozásának immár gyümölcsét is lássa. Személyesen ment fel Budapestre, honnét a Paedagogium igazgatójának ajánlatára s a nagyatádi Polg. isk. Egyesület megbízása folytán

meghívta Szmodics Szilárd hódmezővásárhelyi áll. polg. fiúiskolánál működő okl. polg. isk. tanárt az iskola szervezésére. Szmodics Szilárd okl. polg. isk. tanár erre vállalkozván, 1903. máj. hó 20-án megjelent Nagyatádon s a Polg. isk. Egyesület ugyanezen napon megbizta az iskola szervezésével, kijelentvén azt, hogy a f. iskolaévben, tekintettel a várható tanulók csekély számára, csak egy tanerőt alkalmazhat. Szmodics Szilárd ezt tudomásul véve, megkezdte az új nagyatádi polgáriskolát a vármegyében részben hivatalos, részben privát úton ismeretté tenni, — ami a rövid idő dacára is eléggé sikerült — s a polg. fiúiskola első évfolyamát 1903. szept. hó 8-án ünnepélyesen megnyitottuk.

Iskolahelyiségünk az áll. el. isk. épületében volt; az iskolai felszerelést azonban nélkülözni voltunk kénytelenek. Az iskolaév csendes munkában tellett le s szép eredménnyel végződött, az összes tanítványok felsőbb osztályba bocsájtván.

Az első iskolaév végén a Polg. isk. Egyesület látván munkájának eddigi eredményét, elhatározta, hogy az iskola részére állandó helyiségről gondoskodik. Kérelemmel fordult tehát a politikai, majd a hitközséghez, hogy a régi elemi iskolai épületet engedje át a polg. isk. céljaira s megfelelőképen alakíttassa át. Ugy a politikai, valamint a hitközség készséggel teljesítette a polg. isk. Egyesület kérelmét s a régi iskolaépület a mostan is meglevő alakjában átalakítást nyervén, iskolánk második évének elején ebbe átköltözött.

A második év már sokkal nagyobb gondot adott iskolafenntartó Egyesületünknek, mint az első. Új tanári állás szervezése, szertárak, könyvtárak alapítása újabb anyagi áldozatot kívánt, úgy, hogy a második iskolaév végén már erősen foglalkoztatta az intézőköröket az az eszme, hogy az iskola megrögzítése céljából államosítást kér s az államosítás fejében új, moderü iskolaépületet emel az iskolafenntartó, községi s állami segéllyel és magánosoktól gyűjtendő adományokból. A nemes cél után törekvő fárasztó munka már az 1905. év nyarán meg is indult. Iskolafenntartó

tartó Egyesületünk kérelemmel fordult Nagyatád nagyközséghez, a járás községeihez, a szomszédos uradalmakhoz, anyagi támogatást kérve nagyfontosságú célja eléréséhez. Kérése az egész vonalon teljesítve, csakhamar mintegy 10000 korona gyűlt össze az új épület építési költségeinek részben leendő fedezésére. Ezenkívül Nagyatád nagyközség érdemes képviselőtestülete ugyanerre a célra, évi hozzájárulásként 5%-os pótdót szavazott meg. E szép eredmény gyors elhatározásra készítette iskolafenntartó Egyesületünket. Még a nyár folyamán megbizta Schlauch és Károlyi pécsi műépítész-céget az iskolaépület tervrajzának s költségvetésének elkészítésével. Az igazán remek, művészi terveket az 1906. év tavaszán Chernel Gyula országgyűlési képviselő, Dr. Gulyás Ferenc Somogyvm. akkori kir. tanfelügyelője s Tallián Andor nagyatádi járás főszolgabírája vezetése mellett mintegy 60 tagból álló küldöttség vitte fel a Kultuszminiszter urhoz, kérve őt, hogy ezen monumentalis iskolaépület fejében vegye állami kezelésbe a nagyatádi polg. fiúiskolát. Kérésünket akkori miniszterünk Apponyi Albert gróf jóakarattal fogadta, azonban fedezet hiánya miatt államosítás helyett megfelelő államsegély helyezettett csak kilátásba abban az esetben, ha Nagyatád nagyközség az iskolát községi kezelésbe veszi. Nagyatád nagyközségnek a kulturális fejlődés iránt meleg érdeklődéssel viseltető képviselőtestülete, dacára annak, hogy pótdójának majdnem 33%-át kulturális célra fizeti, mégis örömmel közösgesítette polgári fiúiskolánkat, mert ezzel egyszer s mindenkorra a község részére biztosítva látta azt.

Az 1906—907. tanévet tehát már mint községi iskola nyitottuk meg, várva a Nm. Miniszter ur ígéretének teljesítését az államsegélyt illetőleg. Községünk ezuttal nem csalódott. Miniszter ur Önagyméltósága községi iskolánkat az 1906—907. iskolaévben 7600 kor. államsegéllyel támogatta, mely összeg teljesen elegendő volt ahhoz, hogy iskolánk anyagi gondok nélkül folytassa munkáját.

Ámde iskolafenntartó községünk mindennek dacára az államosításról nem mondott le, ebben látván ugya-

nis iskolánknak tökéletes megszilárdulását. Küldöttség küldöttség után szerveztetett, melyben részt vett nemcsak a járás, de az egész vármegye előkelősége, többek között Makfalvay Géza öméltósága, Somogyvármegye főispánja, jeléül annak, hogy a nagyatádi polg. iskolának megerősítését a vármegye is szükségesnek tartja. Minden egyes küldöttség a legszebb reményekkel tért vissza, de bizony azon törekvésünk, hogy iskolánk államosittassék mindezideig üres ábránd maradt. Mindazonáltal iskolafenntartó községünknek panaszra nincs oka. Államosítás helyett kapott egy fényes ígéretet, mely így is biztosítja az iskola jövőjét, azt t. i., hogy a nagyatádi államilag s. községi polg. fiuiskola annyi államsegélyt nyerend, mennyivel az iskola zavartalan működése biztosittatik. Ez ígéret tényleg teljesített is, mert az 1906—07. tanévben 7600, az 1907—08. tanévben 7600, az 1908—09. tanévben 7600, az 1909—10. tanévben 7600, az 1910—11. tanévben 7600, az 1911—12. tanévben 10559.58, az 1912—13. tanévben 13000 kor. volt az államsegélyünk. Ha még ehhez hozzá vesszük azt, hogy a Nm. Minister ur 1912. évi 85400. sz. a. kelt rendelete értelmében az összes működő tanerőket kinevezi abba a fizetési osztályba, melyben ugyanannyi szolgálattal bíró áll. polgáriskolai tanárok vannak, akkor igazán megnyugvással tekinthetünk a jövőbe s csak egyetlen egy kívánni való lehet még úgy a Minister ur részéről, valamint a szülők, a tanulók s a tanárok részéről, t. i. egy megfelelő iskolaépület.

De úgy látom, hogy már az sem késik soká. Tíz év óta kísérem figyelemmel községünk lakosságát s ezen tíz éves tapasztalatomból megállapíthatom azon igazságot, hogy nincs még egy község, melynek lakossága az iskolaügyek iránt oly melegen érdeklődne, mint Nagyatád közönsége. Bármire volt szükségünk iskolai életünkben kifolyólag: lett legyen az ingyenes étkeztetés, vizsgálati jutalom, ösztöndíj, vagy más iskolabeli tanulók megvendéglése, sohasem kellett szégyenkezve kérnünk, mert mindenütt a legnagyobb szívélyességgel fogadtak bennünket s a legnagyobb örömmel teljesítették kérésünket.

Amilyen szives s készséges volt társadalmunk, épen olyan jóindulatot tapasztaltunk képviselőtestületünk részéről is, mely akkor nyilvánult meg leginkább, mikor az iskola községesítéséről, új iskolaépület emeléséről volt szó, mely ügyek minden ellenvetés nélkül mentek keresztül a képviselőtestületi ülésen.

Mire enged ez következtetni? Arra, hogy társadalmunk minden rétege szereti ezt az intézményt, a legterhesebb áldozatok árán is ragaszkodik hozzá.

Ahol ilyen nemesen gondolkodó elemekből áll a társadalom, amely községben ilyen fenkölt gondolkodású tagokból áll a képviselőtestület, ott a kulturális haladás útja rózsákkal van behintve s a kultúra fejlesztése iránt az arra hivatottaknak való törekvése az ilyen helyen könnyű munka, mert mindenütt lelkes támogatókra talál.

Nem nevezhet ezek után senki optimistának, ha kijelentem, hogy iskolaépületünk is, az új formájában, a legközelebbi jövőben megoldást nyerend. Igen új formájában, amely forma az eddigiek között a legjobb úgy a község szépsézetü szempontjából, valamint az iskola fekvését illetőleg, de meg különösen azért is, mert ez a legolcsóbb kiviteli mód.

Az új iskola ugyanis a mostani helyére jönne, melyhez Püspök ur Főmagassága beleegyezését már meg is adta. Ezzel nyerne a község a legszebb pontján egy impozáns emeletes épületet, az iskola pedig kapna egy minden ízében megfelelő, minden utcából a legkönyebben megközelíthető egészséges iskolahelyiséget.

Iskolánk jubilál. Tíz éves munkásságát ünnepli. Társadalmunk minden rétege örvend ezen ünnepségnek, melyben munkájának eredményét látja s erős a reményem, hogy azon örömnépbe dissonans hang nem vegyül: nem lesz senki, ki akár szóval, akár tettel ellene lenne azon törekvésünknek, hogy iskolánk a remélt iskolaépületet a legközelebbi jövőben elnyerje.

Sok-sok köszönettel tartozom iskolánk nevében nagyközségünk képviselőtestületének, valamint községünk s járásunk közönségének ezen tíz év alatt szám-

talanszor megnyilvánult jóindulatáért, mellyel engem az iskola szervezésében s vezetésében támogatni szivesek voltak, de különös köszönettel s hálával adózom vizeki Tallián Andor iskolaszéki elnök urnak, ki tiz év óta áll iskolánk iskolaszékének élén s e tiz év alatt lelke egész melegével karolta fel iskolánk ügyét; a sok sok csalódás, mely e tiz év alatt bennünket ért, lehangolta bár őt, de nem csüggesztette s a legkisebb eredmény is, melyet a sok utánjárással elélnünk sikerült, újabb s fokozottabb munkára készítette az ő fáradhatatlan egyéniségét s látván ezt e csüggedés nélkül levő kitartó munkásságát, reményt keltett mindnyájunkban, hogy egyszer csak mégis el kell érniünk azt a célt, melyet ez iskola megalapításakor magunk elé tűztünk.

Adja isten, hogy úgy legyen!

Szmodics Szilárd

igazgató.

Vagyoni állapot.

1903—1913.

A) Butorok :

Leltár szerint összesen 2106·20 K.

B) Természetrajzi szertár.

a) Vétel utján: 2 drb. lepkeháló 12 K 80 f. Lepkék üveg alatt fakeretű dobozokban 20 drb. 24 K. Rovargyűjtő üveg 20 drb. 15 K. 4000 drb rovarű 20 K. Hernyó kifuvó 20 K. Nikkelezett fogó 4·50 K. Nikkelezett olló 4 drb. 10 K. Két drb. nyuzó kés 6 K. Két drb. laposfogó 4 K. Kettős fedelű nagyító 4 K. 18 drb spiritus készítmény 54 K. Kitömött állat 12 drb 36 K. Négy drb rovargyűjtő-doboz 5 K. Lepkepuhító 10 K. Rovar praeparáló készülék 12 K. Három drb fadoboz eprouvettekkel 10 K. 11 drb igazítható lepkeprés 16 K. Lepkegyűjtő doboz 10 K. Két drb üvegfedelű bükkfa doboz 10 K. 15 fiókos lepkegyűjtőszekrény 200 K. Tengeri csillag 5 K. Korall-váz 5 K. Maja squinádó-váz 15 K. Nikkelezett növényásó 4 K. Alumínium növényprés 18 K. Kettős fedelű fa-növényprés 6·50 K. Növénygyűjtő doboz 5 K. Merítőháló 10 K. Üvegszemek 10 K. Turfa 40 téglá 18 K. Drót (4 féle) állattöméshez 20 K. Fű állattöméshez 10 K. Arzén szappan állattöméshez 14 K.

b) Ajándék utján: 500 drb nikkelezett fedelű csavaros üvegcső maggyűjtemény 130 K. Rendezett növénygyűjtemény 14 K. Maja squinádó-váz 10 K. Róka fejbáza 10 K. Astacus fluviatilis, Lucanus cervus, Tarisznya rák és pók váza széttagolva üvegfedelű fadobozban 18 K. Madártojás gyűjtemény üvegfedelű fadobozban 10 K. Azonkívül sokan ajándékoztak állatokat kitömési célokra 15 drb. 70 K. Az egész érték: 885 K 80 fillér.

C) Természettani szertár.

Vétel: 4 drb. vasreszelő 12 K. Négy drb fúró 8 K. Drótvágó fogó: 5 K. Az egész érték: 25 K.

D) Ásványtan és Kémia.

a) Vétel: Themák-féle ásványgyűjtemény 45 K. Sodrony minták, a 6 rendszer főalakjai 30 K. Bunsen lámpa 7 K. Kémlelőcső állvány 2·50 K. Forrasztócső 5 K. Gázfejlesztő üveg 4 K.

b) Ajándék: Nagybánya vidéki ásvány 70 K. Ásványok 25 K. Az egész érték 188 K 50 f.

E) Mértani és rajzszeretár.

Vétel: 1 drb méterrúd 2 K. 5 drb ür-, súly- és köbmérték 6 K. 1 drb kocka 3 K. 15 drb Mértani testek, Hesterman-féle 40 K. 1 drb fejes vonalzó 3 K. 2 drb háromszög 12 K. 1 drb körző 8 K. 1 drb képsik 6 K. 12 drb sodronyminta vasállvánnyal és szorítóval 111·60 K. 1 drb Várdai: Rajzminták kisebb kiadás 24 K. 1 drb Várdai: Magyar diszitmények 20 K. Összesen 235 K. 60 f.

Ajándék: 7 drb gipszminta 15 K. 20 drb használati tárgy 5 K. Az egész érték 255 K 60 f.

F) Történelmi szeretár.

Két doboz történelmi kép 50 K. Az egész érték 50 K.

G) Földrajzi szeretár.

10 drb. térkép 184·10 K. Földgömb 72 K. Az egész érték 256 K 10 f.

H) Torna szeretár.

Egy drb ugrómerce, rudakkal 13 K. Két drb diszkosz 10 K. Egy drb futball labda és sip 15 K. Egy drb vasgolyó 4 K. Az egész érték 62 K.

I) Ifjusági könyvtár.

1904—05. évben 58 kötet vétel 73·20 K. 1905—06. évben 50 kötet, 20 kötet vétel: 52·20 K, 30 kötet ajándék: 15 K, összesen 67·20 K. 1906—07. évben 4 kötet ajándék 10 K. 1907—08. évben 2 kötet ajándék 7 K. 1909—10. évben 30 kötet, 28 kötet vétel: 50·15 K, 2 kötet ajándék: 1·50 K, összesen 51·65 K. 1910—11. évben 58 kötet, 42 kötet vétel: 85·30 K, 16 kötet ajándék: 17 K, összesen 102·30 K. Összesen 202 kötet. Az egész érték 311 K 35 f.

K) Tanári könyvtár.

1904—05. évben 52 kötet, vétel 16 kötet: 200 K, ajándék 36 kötet: 59·40 K, összesen 259·40 K. 1905—06. évben 27 kötet, vétel, összesen 491 K. 1906—07. évben 30 kötet, vétel, összesen 135 K. 1907—08. évben 8 kötet, ajándék, összesen 26·40 K. 1908—09. évben 3 kötet, ajándék, összesen: 13·40 K. 1909—10. évben 20 kötet, vétel: 4 kötet 6·80 K, ajándék: 16 kötet 23·20 K, összesen: 30 K. 1910—11. évben 6 kötet, ajándék, összesen: 11·20 K.

1911—12. évben 40 kötet, vétel: 33 kötet 167 K, ajándék: 7 kötet 11 K, összesen: 178 K. 1912—13. évben 19 kötet, vétel, összesen: 160 K Az egész összeg 1304 K 40 f.

Összegezés:

A) Butorok	— — — —	2109·20	kor.
B) Természetráji szertár	— —	885·80	„
C) Természettani	— —	25·—	„
D) Ásványtan, Chémia	— —	188·50	„
E) Mértani és rajzszertár	— —	265·60	„
F) Történelmi szertár	— —	50·—	„
G) Földrajzi szertár	— —	256·10	„
H) Torna szertár	— — —	62·—	„
I) Ifjusági könyvtár	— —	311·35	„
K) Tanári könyvtár	— —	1304·40	„

Összes vagyon összes értéke 5454·95 kor.

Iskolai alapok:

A) Önképzőköri alap	— — —	385·90	kor.
B) Kirándulási	— — —	515·10	„
C) Segélykönyvtári alap	— —	110·40	„

Összesen 1011·40 kor.

Tanárok és hitoktatók.

1903—1913.

Szmodics Szilárd igazgató.
Bodó Ernő óraadó.
Kutor Antal óraadó.
Pécs Gyula r. tanár.
Seidl Sándor r. tanár.
Barabás János h. tanár.
Katona Géza r. tanár.
Molitor Gusztáv r. tanár.
Popity Károly r. tanár.
Kárpáti Ernő r. tanár.
Sárdinecz Ferenc h. tanár.
Molnár György r. tanár.
Mudin Imre r. tanár.
Dr. Löwy Ferenc izr. hitoktató.
Reichman Izidor izr. hitoktató.
Simon Mátyás róm. kath. hitoktató.
Janó István ref. hitoktató.
Dr. Löwinger Salamon izr. hitoktató.
Kiss Arisztid róm. kath. hitoktató.
Dr. Borsodi József izr. hitoktató.
Benedek Paskál róm. kath. hitoktató.
Bécsi Vazul róm. kath. hitoktató.
Horváth Domonkos róm. kath. hitoktató.

Jelentés önképzőköriünk hét éves működéséről.

Nevezetes dátum Nagyatád társadalmának történetében 1903. szeptember elseje. Egy-két ügybuzgó, önzetlen férfi fáradságot nem kimélő munkássága létrehozta polgári fiúiskolánkat. Csendes, de annál eredményesebb munkássággal telt el az első három esztendő, míg 1906. szeptember 1-én már teljes 4 osztállyal nyilott meg. Tanári testületünk ekkor elhatározta, hogy a növendékek intenzívebb képzése, munkakedvük növelése, a szép és nemes dolgok iránti érdeklődésük felkeltése és ébrentartása céljából önképzőkört alakít. Az a cél lebegett szemünk előtt, hogy gyermekeinket az életnek neveljük, hogy azok majdan, kikerülve az iskola padjai közül, a hazának derék, a köznek hasznos polgáraivá váljanak.

Programmul tüztük ki: hazai és külföldi nevesebb irodalmi termékek szép és értelmes előadását, kisebb, önálló leírások, avagy értekezések felolvasását, esetleg szabad előadását. Hogy növendékeink ítélő, bíráló képességét is fejlesszük, minden előadást bírálat tárgyává tettünk és pedig oly formán, hogy minden szavaló, vagy felolvasó előadása fölött egy-egy IV. oszt. tanuló tartott bírálatot, melyet a szükséghez képest a vezető tanár bővített ki.

Hét évi szakadatlan munkásság után némi büszkeséggel constatálhatjuk, hogy kitűzött célunk helyes volt, hogy iskolánk falai közül az élet forgatagába került ifjaink kivétel nélkül jól megállják helyeiket és ha csak egy parányi érdeme van ebből önképzőköriünknek is, úgy ez a tudat a jövőben még fokozottabb munkásságra serkent bennünket.

De nemcsak mi, az ifjuság hivatott vezetői látjuk, tapasztaljuk önképzőköriünk fontos és eredményes munkásságát, hanem látja, tapasztalja közönségünk is, amely évközi hazafias ünnepélyeinket szorgalmasan

látogatja és tanulóink, az ő gyermekeik ügyes szavataikban és előadásaiban a legnagyobb élvezetet találja.

Az önképzőkör 1012—13. évi működését a következőkben foglaljuk össze:

A kör összesen 17 összejövetelt tartott. Alakuló ülését szeptember 22-én tartotta, amelyen megejtette a tisztviselő választást. Főjegyző lett: Horváth Sándor IV. o. t., aljegyző: Ágoston Ferenc III. o. t., pénztárnok: Roznik Ferenc IV. o. t. Rendezőkül megválasztottak: Gál István, Csicskó Lajos, Bognár Lajos, Steiner László IV. o. t., továbbá Bienenfeld Pál, Katona Béla, Cmerk Dezső és Becsei Emil III. o. tanulók.

A 17 összejövetelen elhangzott 58 szavalat és három önálló felolvasás. A szavalatok közül dicséretesnek minősített 3, jónak 12, kielégítőnek 31, a mértéket meg nem ütötte 12 szavalat.

A tagok ez évben is fejenként 1 korona tagsági díjat fizettek. Volt 74 tag után 74 korona bevétel. Mult évi maradvány 312 K 73 fillér, időközi kamat 7 K 79 f. Jutalom könyvekre kiadás 16 K 62 fillér, pénzmaradvány 385 K 90 f.

A legszorgalmasabb és legtehetségesebb önképzőköri tagok közül diszes könyvjutalomban részesültek: Horváth Sándor, Gál István IV. o. t. és Herbán Ferenc III. o. tanuló.

Katona Géza

vezető tanár.

Jelentés az 1912-13. tanévről.

A most lefolyt iskolaévi beiratásokat szept. hó 3., 4. és 5-én tartottuk. A javító- és felvételi vizsgálatok szept. hó 2-án voltak. Beiratkozott a fiúiskolába összesen 78, a leányiskolába 42 tanuló. Tanulóink száma, hogy rohamosabban nem szaporodik, annak okát iskolahelyiségeinkben kell keresnünk, melyekről sajnálattal kell elmondanunk, hogy bizony nem megfelelők.

Ugy a fiú, valamint a leányiskolát régi helyiségében nyitottuk meg szept. hó 6-án, mikor is a tanulók vallásfelekezeteik szerint vettek részt az ünnepélyes «Veni Sancten.»

A rendes tanításokat szept. hó 7-én kezdtük.

A tantestületben sem az iskolaév elején, sem tanév közben változás nem történt; tagjai fiatal, ambíciózus emberek lévén, a tanítás kedvvel és szemmel kísérhető eredménnyel folyt. A tanulók is kitartó szorgalmukkal és jó viseletükkel igyekeztek segédkeztet nyújtani tanáraik nehéz munkájához. Nemcsak a tanítási órák alatt volt alkalmunk tanítványainkat megfigyelni, hanem részt vettünk a gyermekek játékaiban is, így tiszta és világos képet nyertünk lelkületükről, tudván hol s milyen módon lehet építeni és hol van szükség nyesegetésre. Tantestületünk élete tehát összeforrott a tanulók életével: együtt dolgoztunk, együtt játszottunk. Tanításainknál mindig a tanítás szűk keretében mozogtunk, sohasem ragadt el bennünket az előadási hév, jól tudván, hogy a kis gyermeket be kell vezetni a tanulás mesterségébe, tanítani kell gondolkodni, hogy majdan az iskolában szerzett ismereteit a gyakorlati életben haszonnal tudja értékesíteni.

Ezen cél elérhetése okából nagy gondot fordítottunk szertárainkra és az ifjusági könyvtárra. A természetrajzi szertárunk kielégítő, sőt azt mondhatnánk, hogy tökéletes. Ásvány-, növény-, rovar- és lepkegyűjteményünk első rendű s különösen ez utóbbit kell kiemelnem, melyért Mudin kollegánkat illeti az elismerés, ki a tanulóifjuság bevonásával a legszebb lepkegyűjteményt készítette iskolánk részére s a sajátkezüleg tömött madarakkal gyarapította természetrajzi szertárunkat.

A földrajzi, mértani-rajzi szertárunkat is kielégítőnek mondhatjuk, csupán a fizikai szertárt nélkülözzük, melynek finomabb műszereit alkalmas szertárhelyiség hiánya miatt nem szerezhettük be, ámátor fedezet lenne reá elég. Már ez is ok lenne arra, hogy új iskolaépületünk a közel jövőben elkészüljön.

Tanári és ifjusági könyvtárunk megfelelő. Van elegendő

szakkönyvünk a tanári könyvtárban, az ifjusági könyvtár pedig el tudja látni a tanulókat bőven jó és hasznos olvasnivalókkal.

Ugyancsak a szemléltető oktatást célozták a tanítási órákon szerzett ismeretek megrögzítésére irányuló iskolai kirándulások is. Az őszi és tavaszi hónapokban tettünk kirándulást a közelebb fekvő rétekre, mezőkre s erdőkbe, hol az iskolai természetrajzi gyűjtemény gyarapítása végett növényeket, rovarokat és lepkéket gyűjtöttünk a tanulóifjúsággal, melyet részben a szaktanár, részben maguk a növendékek praeparáltak.

Tornatanításunk ez idén is csak az őszi és tavaszi hónapra esett. Tornatermünk nem lévén, nagyon ki voltunk téve az idő szeszélyének, mely miatt az egész évben 20—25 tornaóránál többet alig tarthattunk. Sok bajunk volt a tornázó terület miatt is. A községnek erre alkalmas helyisége nem lévén, a helybeli uradalom ez irányban tett kérelmünk elől elzárkózott s azért egyideig Simongaton, az uradalom vezetőségének szivességéből, majd később a helybeli Szt. Ferenczrendi zárda jóindulatu főnökének kegyes engedélye folytán a rendház udvarán tornáztattuk növendékeinket, de azért e téren is sikerrel dicsekedhetünk, mert a Kaposvárott f. évi jun. hó 8-án rendezett ifjusági tornaversenyen ifjaink derokasan megállották helyüket.

Nagy gondot fordítottunk a vallásos és hazafias nevelésre is. Tanulóink ünnepeik alkalmával vallásfelekezettek szerint vettek részt az isteni tiszteleteiken. A róm. kath. tanulóink a lefolyt iskolai évben többször járultak a szl. gyónás és áldozás szentiségéhez.

A gyermekek lelkében szunnyadó hazafias érzelmek fejlesztése céljából — a tanítás keretén kívül is — hazafias ünnepeket tartottunk, melyen a tanulók szavalataikkal és énekeikkel maguk is, mint aktív szereplők vettek részt. Megünnepeltük Ő felsége I. Ferenc József dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk névnapját, a dicső halált halt aradi vértanuk emlékét, Erzsébet királyné gyászos halálának évfordulóját, a szabadság, egyenlőség és testvériség szülőanyját: március 15-ét, a 48-as törvények szentesítésének évfordulóját: április 11-ét és a béke legszebb napjának, a koronázásnak évfordulóját. Ezen hazafias ünnepek sikerét a tanárikar minden egyes tagja szives közreműködésével emelni igyekezett s örömmel konstatálhatjuk, hogy ez idén is az érdeklődők nagy számmal látogatták iskolai ünnepélyeinket.

A lefolyt iskolaévre ismét Békei Ignácz fiumei áll. polg. isk. igazgatót nevezte ki a Vallás és közoktatásügyi Minister ur iskolánkhoz szakfelügyelőül, azonban — sajnos — ez idén őt nem üdvözölhattuk iskolánk falai között. Azonban Gönczi Ferenc Somogyvármegye kir. tanfelügyelője szerencsésülte iskolánkat látogatásával január hó 21., 22. és 23-án, mikor is meghallgatta a tanulók feleleteit, az összes tanárok tanítását s az elért eredmény felett teljes megelégedésének adott kifejezést.

Jelentésünk lezárásakor kaptuk kézhez iskolaszéki elnökünk arcképét. Nem mulaszthatjuk el, hogy ezuttal meg ne emlékezzünk festőjéről: Naményi József nagyatádi postafőnök és festőművész urról, ki iskolaszéki elnökünk iránt viseltetett tisztelet és szeretetből vállalkozott e kép megfestésére s elmondhatjuk, hogy mesteri művet alkotott. A megszólalásig élethű, szinte élő-mozgó kép igazi disze lesz intézetünknek. Fogadja érte hátság köszönetünket.

Mint minden évben, úgy az idén is több ajándék érkezett be hozzánk a szorgalmas és jó viseletű tanulók jutalmazása céljából.

Igy a nagyatádi Néptakarékpénztár 40 kor., a Vörös kereszt Egylet nagyatádi fiókja 20 kor., Mátrai Bernardin Szt. Ferenc rendi zárdafőnök 20 kor., Rotter Bernátné urasszony 10 kor., a nagyatádi Filléregylet 10 kor., Fleiner Ignác ur egy festékdobozt bocsájtott rendelkezésünkre a szorgalmas és jó viseletű tanulók jutalmazása céljából, — mely szíves adományokért hálás köszönetemet fejezem ki. Ezen összegből 30 K-t ajándékkönyvekre költöttünk, a megmaradt 70 K-t ösztöndíjakra fordítottuk.

Ösztöndíjat kaptak: Lukács József és Patkó József I., Árki István és Knapp Antal II. o. tanulók 5—5 koronát, Horváth Sándor IV. oszt. tanuló 10 kor., Roznik Ferenc IV. o. tanuló 20 kor., Herbán Ferenc és Tamás Sándor a vallástanban tanusított szorgalmáért 10—10 koronát. Könyvjutalomban részesültek a leányiskolában: Kovács Mariska I., Rotter Klári II., Novai Ilonka III. és Rotter Emma IV. oszt. tanulók; — a fiúiskolában: Merkei Imre I., Cs. Horváth Ferenc II., Herbán Ferenc III. és Horváth Sándor és Gál István IV. oszt. tanulók. A festékdoboz Molnár Andor II. oszt. tanulóknak adatott.

Ezen kívül Horváth Domonkos róm. kath. hitoktató 20 db imakönyvet ajándékozott a következő tanulóknak: Horváth Vendel, Árki István, Laki József, Kliesz István, Kövér Géza, Klie Béla, Beleki Vendel, Bognár Lajos, Csicskó István, Gál István, Horváth Sándor, Magyar József, Roznik Ferenc, Sárdinecz István, Szulimán Péter, Csere Margit, Lenti Róza, Szabó Erzsébet, Zányi Irma és Novai Ilonka.

A tanártestületek dicséretében részesültek a fiúiskolában: Horváth Vendel I., Németh Gyula II., Kövér Géza III. oszt. tanulók. A leányiskolában Fodor Margit, Grünbaum Erzsébet, Horváth Irén, Szigeti Mária I., Kommen Mária, Andik Magit, Csizmók Julia, Horváth Margit II., Szabó Lenke III., Kuh Mariska, Kommen Anna, Rákosi Stefania és Szabó Rózi IV. osztályú tanulók.

A évvizsgálatnak a fiúiskolában június hó 14., 16. és 17-én, a leányiskolában június hó 18-án voltak. A magánvizsgálatokat június hó 18., 19. és 20-án, záróünnepélyünket június hó 25-én tartottuk.

Záróünnepélyünk nem egyszerű iskolai ünnepség volt; az egész község örömmünnepet ült iskolánk 10 éves fennállásának emlékére. Ezen záróünnepélyen róttuk le hálánkat iskolánk egyik legjobb barátja, legnagyobb jóakarója, iskolaszékünk szeretett elnöke: vizeki Tallián Andor főszolgabíró ur iránt. Ezen lelkünk mélyéből fakadó hálánk maradandó emlékeül megfestettük s ezen záróünnepség alkalmával lepleztük le az ő arcképet, hogy magunkkal vigyük iskolánk falai közé. Ezzel őt örökre magunkévá óhajtuk tenni. Őrizzük mi, örökök hagyjuk utódainknak, hogy az ő képe örök emléke legyen az önzetlen, kitartó munkásságnak.

SZMODICS SZILÁRD
 igazgató.

Felügyelet:

Gönczi Ferenc, Somogyvármegye kir. tanfelügyelője.

B) Miniszteri iskolalátogató:

Békei Ignác, fiumei áll. polg. fiuiskolai igazgató.

C) Iskolaszék:

I. Polg. fiuiskolánál:

Tallián Andor, főszolgabíró, iskolaszéki elnök.
 Szmodics Szilárd, polg. isk. igazgató, iskolaszéki jegyző
 Dolencz István gondnok,
 Dr. Bienenfeld Mór,
 Dr. Borsodi József,
 Dombi György,
 Harsányi Antal,
 Knapp József,
 Dr. Kommen Elek,
 Kovács Gyula,
 Kun János
 Mátrai Bernardin,
 Rotter Bernát,
 Dr. Surányi Márton,
 Steiner Miksa.

II. Polg. leányiskolánál:

Tallián Andor, főszolgabíró, iskolaszéki elnök.
 Harsányi Antal, iskolaszéki jegyző.
 Klein Jakab gondnok,
 Dr. Bienenfeld Mór,
 Dr. Borsodi József,
 Dombi György,
 Fodor Rezső,
 Dr. Kommen Elek,
 Kovács Gyula,
 Kun János,
 Mátrai Bernardin,
 Rotter Bernát,
 Selmeczy Sándor,
 Dr. Surányi Márton,
 Steiner Miksa,
 Dr. Szetsey István,
 Szmodics Szilárd,
 Dr. Weisz Jakab,
 Wimmer Ignác.

D) Tanártestület:

I. Igazgató.

Szmodics Szilárd, okl. polg. isk. tanár. Az orsz. polg. isk. egyesület rendes és a Somogyvármegyei Muzeumegyesület választmányi tagja. Tanította a magyar nyelvet a III. IV., a földrajzot az I. II. és IV. és a tornát az I—IV. fíuosztályban. Heti óráinak száma: 15. Működik 13, ennél az intézetnél 10 év óta.

II. tanárok:

Katona Géza, okl. polg. isk. tanár. A III-IV. fíuosztály főnöke, az ifjusági önképzőkör és daloskör vezetője. Az orsz. polg. isk. egyesület rendes tagja. Tanította a magyar nyelvet az I—II., a német nyelvet és történelmet a III—IV., földrajzot a III. és az éneket I—IV. fíuosztályban. Heti óráinak száma: 26. Működik ennél az intézetnél 7 év óta.

Kárpáti Ernő, okl. polg. isk. tanár. A I. fíuosztály főnöke, az orsz. polg. isk. egyesület rendes tagja, tantestületi jegyző, a rajzsztár öre. A tanári és ifjusági könyvtár kezelője. Tanította a szabadkézi rajzot, mértani rajzot az I—IV., a szépírást az I—III. és a mértant az I—II. fíuosztályban. Heti óráinak száma 26. Működik 9, ennél az intézetnél 5 év óta.

Mudin Imre, okl. polg. isk. tanár. Az II. fíuosztály főnöke, az orsz. polg. isk. egyesület rendes tagja, a sztárók öre. Tanította a számtant az I—IV. a természetrajzot az I—III., a mértant a III—IV. és a természettant a IV. osztályban. Heti óráinak száma: 26. Működik ennél az intézetnél 2 év óta.

Nonacsék Matild, okl. polg. isk. tanítónő. A III—IV. leányosztály főnöke. az orsz. polg. isk. egyesület rendes tagja. Tanította a magyar és német nyelvet, a rajzot az I—IV., a történelmet a III—IV., a földrajzot az I-II-III. és az éneket az I-IV. leányosztályban. Heti óráinak száma: 26. Működik 12, ennél az intézetnél 9 év óta.

Kárpáti Rézli Szidónia, okl. polg. isk. tanítónő. Az I-II. leányosztály főnöke, a sztárók öre, az ifjusági könyvtár kezelője és tantestületi jegyző. Az országos polg. isk. egyesület rendes tagja. Tanította a számtant, mértant, tornát, kézimunkát az I—IV., a természetrajzot a I—II., a vegytant a III., egészségtant gazdaságtant és fizikát a IV. leányosztályban. Heti óráinak száma: 24. Működik 8, ennél az intézetnél 4 év óta.

III. Hitoktatók.

P. Horváth Domonkos, Szent Ferencrendi áldozópap, tanította a róm. kath. hittant a fíu- és leányiskola I—IV. osztályában.

Dr. Borsodi József, főrabbi, tanította az izr. hittant a fíu- és leányiskola I—IV. osztályában.

Janó István, ötvösi ref. lelkész, tanította a ref. és ág. ev. vallástant a fíu- és leányiskola összes osztályaiban.

E) Iskolaszolga: Füredi Pál.

I. leányosztály.

Osztályfőnök: Kárpátiné Resli Szidónia.

F. sz.	<i>A tanuló neve és vallása</i>	A tantestület határozata
1	Ambrus Emilia róm. kath. — —	f. o. l.
2	Bognár Ágnes róm. kat. — —	j. v. b.
3	Becsei Margit róm. kath. — —	f. o. l.
4	Bertók Margit róm. kath. — —	o. i. u.
5	Fodor Margit róm. kath. — —	f. o. l.
6	Grünbaum Erzszi izr. — —	f. o. l.
7	Horváth Irén róm. kath. — —	f. o. l.
8	Hamburger Rózsi izr. — —	f. o. l.
9	Hausner Rózsi izr.— — —	f. o. l.
10	Kovács Mária róm. kath. — —	f. o. l.
11	Német Ida róm. kath. — —	f. o. l.
12	Marin Etel róm kath. — —	f. o. l.
13	Málly Juliska kimaradt — —	
14	Simonics Gizella róm. kath. — —	f. o. l.
15	Szabó Erzszi róm. kath. — —	f. o. l.
16	Szigeti Mária róm. kath. — —	f. o. l.
17	Várhelyi Gizella róm. kath. — —	f. o. l.
18	Zarka Margit ev. ref. — —	f. o. l.

II. leányosztály.

1	Andik Margit ref. — — —	f. o. l.
2	Balázs Mária róm. kath. kimaradt — —	
3	Csizmók Julia róm. kath. — —	f. o. l.
4	Egyed Irén róm kath. — —	j v. b.
5	Horváth Erzszi kimaradt — —	
6	Horváth Margit róm. kath — —	f. o. l.
7	Lenti Róza róm kath. — —	f. o. l.
8	Kommen Mária izr. — —	f. o. l.
9	Rotter Klári izr. — —	f. o. l.
10	Vidák Mária róm. kath. — —	f. o. l.

A rövidítések magyarázata.

f. o. l. = felsőbb oszt. léphet.
j. v. b. = javító vizsg. bocsájtatik.
o. i. u. = osztály ism. utasítatik.

III. leányosztály.

Osztályfőnök: Novacsek Matild

F. sz.	A tanuló neve és vallása	A tantestület határozata
1	Csere Margit róm. kath. — —	f. o. l.
2	Fuchs Irma izr. — —	f. o. l.
3	Harsányi Ilona ág. ev. — —	f. o. l.
4	Klein Boriska izr. — —	f. o. l.
5	Krausz Margit izr. — —	f. o. l.
6	Novai Ilona róm. kath. — —	f. o. l.
7	Schrédl Jolán ref. — —	f. o. l.
8	Szabó Lenke ref. — —	f. o. l.
9	Szilágyi Katalin róm. kath. — —	f. o. l.
10	Weisz Mariska izr. — —	f. o. l.

IV. leányosztály.

1	Egyed Margit róm. kath. — —	f. o. l.
2	Kuh Mariska ág. ev. — —	f. o. l.
3	Kutor Sarolta róm. kath. — —	f. o. l.
4	Kommen Anna izr. — —	f. o. l.
5	Rákosy Stefánia róm. kath. — —	f. o. l.
6	Rotter Emma izr. — —	f. o. l.
7	Sáfrán Emilia róm. kath. — —	f. o. l.
8	Szabó Rózsi róm. kath. — —	f. o. l.
9	Zányi Irma róm. kath. — —	f. o. l.

I. fiuosztály.

Osztályfőnök: Kárpáti Ernő.

F. sz.	A tanuló neve és vallása	A tantestület határozata
1	Babai Antal rk. — — — —	f. o. l.
2	Bagyari János rk. — — — —	f. o. l.
3	Benyák Jenő rk. — — — —	f. o. l.
4	Berger Jenő izr. — — — —	f. o. l.
5	Bergovecz György rk. — — — —	f. o. l.
6	Csábráki István rk. — — — —	o. i. u.
7	Fuisz Mihály rk. — — — —	f. o. l.
8	Gál László rk. — — — —	j. v. b.
9	Halász Béla rk. meghalt — — — —	
10	Horváth Gyula ref. — — — —	f. o. l.
11	Horváth Vendel rk. ism. — — — —	f. o. l.
12	Karafa István rk. — — — —	j. v. b.
13	Kelner Mihály rk. — — — —	j. v. b.
14	Kunics József rk. ism. — — — —	f. o. l.
15	Lukács József ref. — — — —	f. o. l.
16	Maróti Mihály rk. vizsg. nem jel. meg, beteg — — — —	
17	Merkei Imre rk. — — — —	f. o. l.
18	Patkó József ref. — — — —	f. o. l.
19	Rada Károly rk. — — — —	f. o. l.
20	Rákosy Ede rk. — — — —	f. o. l.
21	Sáfrán Péter rk. — — — —	o. i. u.
22	Sárdinecz Lajos rk. — — — —	f. o. l.
23	Stein Sándor rk. — — — —	f. o. l.
24	Steiner József rk. — — — —	f. o. l.
25	Toll József rk. ism. — — — —	f. o. l.
26	Tóth János rk. ism. — — — —	f. o. l.
27	Zeller Béla rk. kimaradt — — — —	

II. fiosztály.

Osztályfőnök: Mudin Imre.

F. Sz.	<i>A tanuló neve és vallása</i>	A tantestület határozata
1	Árki István rk. — — — —	f. o. l.
2	Forró Ferenc rk. — — — —	f. o. l.
3	Fraszt István rk. ism. — — — —	j. v. b.
4	Gombos Ferenc izr. — — — —	j. v. b.
5	Grünhut Benő izr. — — — —	j. v. b.
6	Cs. Horváth Ferenc rk. — — — —	f. o. l.
7	Horváth Ferenc rk. — — — —	f. o. l.
8	Klisz István rk. — — — —	f. o. l.
9	Knapp Antal rk. — — — —	f. o. l.
10	Laki József rk. — — — —	f. o. l.
11	Nagy Árpád rk. elköltözött	
12	Nagy Béla ref. — — — —	f. o. l.
13	Naszlady Gyula rk. — — — —	j. v. b.
14	Németh Gyula rk. — — — —	f. o. l.
15	Pesti Miklós izr. — — — —	f. o. l.
16	Sántosi György rk. — — — —	f. o. l.
17	Schrédl Jenő rk. — — — —	f. o. l.
18	Wollák József izr. — — — —	j. v. b.
19	Molnár Andor izr. — — — —	f. o. l.

III. fiuosztály.

Osztályfőnök: Katona Géza.

F. sz.	A tanuló neve és vallása	A tantestület határozata
1	Ágoston Ferenc rk. — — —	f. o. l.
2	Becsei Emil rk. ism. — — —	f. o. l.
3	Benyák József rk. — — —	f. o. l.
4	Berger Ferenc izr. — — —	j. v. b.
5	Bienenfeld Pál izr. — — —	f. o. l.
6	Czmerk Dezső rk. — — —	j. v. b.
7	Ferlindis János rk. — — —	j. v. b.
8	Hamburger Győző izr. vizsgálatlan maradt	
9	Herbán Ferenc rk. — — —	f. o. l.
10	Katona Béla izr.— — —	f. o. l.
11	Klie Béla r. k. — — —	f. o. l.
12	Kövér Géza rk. — — —	f. o. l.
13	Kremsier Salamon izr. ism. — — —	j. v. b.
14	Nézics Vendel rk. — — —	j. v. b.
15	Sóska Jenő rk. — — —	j. v. b.
16	Tamás Sándor rk. — — —	f. o. l.
17	Varga József rk.— — —	j. v. b.
18	Wimmer Jenő izr. — — —	f. o. l.
19	Wollák Jenő izr. — — —	f. o. l.

IV. fiosztály.

Osztályfőnök : Katona Géza.

F. Sz.	A tanuló neve és vallása	A tantestületi határozata
1	Beleki Vendel rk. — — —	f. o. f.
2	Bienenfeld György izr. vizsg. nem jel. meg	
3	Bognár Lajos rk. — — —	f. o. l.
4	Csicskó Lajos rk. — — —	f. o. l.
5	Gál István rk. — — —	f. o. l.
6	Horváth Sándor rk. — — —	f. o. l.
7	Magyar József rk. — — —	f. o. l.
8	Pesti Pál izr. — — —	f. o. l.
9	Roznik Ferenc rk. — — —	f. o. l.
10	Sárdinecz Mihál rk. — — —	j. v. b.
11	Steiner László izr. — — —	j. v. b.
12	Szulimán Péter rk. — — —	f. o. l.
13	Weisz Imre izr. — — —	f. o. l.

Az 1912—13. tanévben magánvizsgálatra
engedélyt nyert tanulók névsora:

I. osztály.

1. Anczenberger Károly
2. Artner Mihály
3. Bosznay Ilonka
4. Fekete József
5. Györfy Erzsébet
6. Hamberger Gyula
7. Herczeg Irén
8. Horváth Rozália
9. Kistaj Sándor
10. Korosecz János
11. Málly Mária
12. Pap József
13. Ritter Károly
14. Szenn János

II. osztály.

15. Dümmerth István
16. Grosz Imre
17. Kisgyura János
18. Németh János
19. Szigethy László
20. Szabó István
21. Szatler Zoltán
22. Wittmer Anna

I—II. osztály.

23. Birkás János
24. Grosz Antal
25. Herzsényák Vince
26. Pál Anna

III. osztály.

27. Dénes Margit
28. Dümmerth István
29. Garai László
30. Horváth Károly
31. Málly Ferencz
32. Pál Anna
33. Sebestyén Gizella
34. Szalay Károly
35. Varga István
36. Walda Franciska

IV. osztály.

37. Arany Irén
38. Gold Sára
39. Lang Erzsébet
40. Lauer Mária
41. Licht Géza
42. Ligeti Rozália
43. Szendeffy Margit
44. Tatarek Elvira
45. Walda Franciska

III—IV. osztály.

46. Herzsényák Vince

Végzett tananyag.

I. fiuosztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 1 óra. Az apostoli hitvallás tizenkét ágazata. A két főparancs. Isten tizparancsa. Tankönyv: Nagyobb katekizmus. Pokorny E.: Bibliai történet. Ószövetség. Tanította: Horváth Domonkos.

Izr. vallástan. Történet: A világ teremtésétől — Mózes haláláig. Imafordítás: Ma Lauri, elohaj nesomoh Asré, boruch seomar Haudu laadonaj. Liturgia. A zsinagógai év hónapjai. Ünnepeink, böjt, gyász és örömnapiaink. Szent jelvényeink Az imakönyv tüzetes ismertetése. Tanította: Dr. Borsodi József.

Ref. vallástan. Heti 1 óra A bibliáról. Felosztása. Kanonikus és apokrifus könyvek. Teremtés. Özönvíz. Ábrahám. Jákob. Ézsau. József. Mózes. Egyiptomból kijövet. Tiz parancsolat. Szent Sátor. Ünnepek. 40 évi vándorlás. József. Ruth asszony. Éli, Sámuel, Dávid, Salamon, Jób. Tankönyv: Fülöp József: Bibliai ismertetés. Tanította: Janó István.

Magyar nyelv. Heti 5 óra. a) Nyelvtan: A mondat. A mondatok jelentésük, szerkezetük és terjedelmük szerint. A szavak, szótagok, hangok és betűk, ezek helyes kiejtése és leírása. A főnév és ragozása. Az ige módjai és idői. Az igeragozás. A névelő. A melléknév és fokozása. A számnév és nemei. A névmás és nemei. Határozószók és névutók. Kötőszók és indulatszók. A szófajták szerepe a mondatban, u. m. alany, állítmány, jelző, kiegészítő és határozó; ezek ragozása. A szók képzése szóösszetétel által és képzők segítségével. A ragok és képzők között levő különbség. b) Olvasmányok tárgyalása s elemzése. Költemények szavalása. Hetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Király Pál: Magyar nyelvten. Brunovszky Rezső: Magyar olvasókönyv. Tanította: Katona Géza.

Számten. Heti 3 óra. Alapfogalmak. A számok írása és kimondása. Római számírás. Alapműveletek egész számokkal és tizedes törtekkel. Hazai mértékek és pénzek Alapműveletek többnevű számokkal. Időszámítás. A számok oszthatósága. Legnagyobb közös mérték. Legkisebb közös többszörös. A közönséges törtszámokról. Alapműveletek közönséges törtszámokkal. Közönséges törtszámok átalakítása tizedes törtszámmá és viszont. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Szenes Adolf: Számten. Tanította: Mudin Imre.

Mértan. Heti 2 óra. Az egyenes- és görbe vonalak. Szögek. Az idomokról általában. Három-, négy és sokszögek. Görbevonalu síkidomok. Az idomok összehasonlítása: egybevágó-

ság, szimmetria, hasonlóság. A sikidomok kerületének és területének mérése és kiszámítása Feladatok a kerület- és területszámítás begyakorlására. Tankönyv: Hittig Lajos: Méréstan. Tanította: Kárpáti Ernő.

Mértani rajz. Heti 2 óra. Különböző állású egyenesek szerkesztése. Szögekre vonatkozó szerkesztési feladatok. Három-, négy- és sokszögek szerkesztése. A körre vonatkozó szerkesztések. Ellipszis szerkesztése. A sikidomok egybevágóságára, hasonlóságára és egyenlőségére vonatkozó szerkesztési feladatok. Sikdiszitmények. Tanította: Kárpáti Ernő.

Természetrajz. Heti 3 óra. a) Ásványtanból: Sófélé ásványok Éghető ásványok. Drágakövek: Fémfényű ásványok. b) Növénytanból: Egynéhány tavaszkor és nyáron virító növény. Néhány közönséges cserje és kuszó növény. Néhány lombos fa. Tűlevelű fák. Hazai őszi gyümölcsök Fontosabb gazdasági és konyhakerti növények. Tankönyv: Dr. Szerényi Hugó. Ásvány-, közet és földtan elemei. Dr. Szerényi Hugó: Növénytan. Tanította: Mudin Imre.

Földrajz. Heti 2 óra. Magyarország bővebb, az Osztrák császárság összevontabb földrajza. Térképrajzolás. Gazdasági és közművelődési állapotainak rövid ismertetése. Tankönyv: Deák Gyula és Clementis Zsigmond. Földrajz. Tanította: Szmodics Szilárd.

Szabadkézi-rajz. Heti 3 óra. Egyenes és görbevonalu sikdiszitmények. Karika, kerék, tojás, létra, kereszt, ajtó, ablak stb. rajzolása természet után. Száritott levelek rajzolása és festése természet után. Tanította: Kárpáti Ernő.

Szépíráás. Heti 1 óra. A rendes folyóíráás, magyar-német kisbetűk helyes írási módja s begyakoroltatása. Szépíráási minták: Vajda Páltól. Tanította: Kárpáti Ernő.

Ének. Heti 1 óra. A helyes éneklés szabályai. A zene. A hangjegy íráás. A hangjegyek alakja. A kulcs. Az énekhangok felosztása. A hangjegyek felosztása időmérték szerint. A szünjelekről. Hangtalálási gyakorlatok. Három és négy szólamu kardalok. Tankönyv: Beleznay Antal: Gyakorlati énektan. Tanította: Katona Géza.

Torna. Heti 1 óra. Rendgyakorlatok. Soralakítás. Sorbontás Fordulatok. Szabadgyakorlatok az összes testrészekkel. Társas szabadgyakorlatok. Játékok. Tanította: Szmodics Szilárd.

II. fiuosztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 1 óra. A bünröl és annak különböző nemeiről. A malasztról általában és részletesen. A szentéégekről. A szentelményekről. Az imádságról. Tankönyv: Nagyobb. katekizmus. Dr Pokorny E. Bibliái történet. Uj szövetség, Palesztina földrajza. Tanította: Horváth Domonkos.

Izr. vallástan. Történet: Józsuától — A birodalom kettészakadásáig: Imafordítás: Ma tauvu, Ato hu. Ihe chvaud, haudu, mizmor leszandó, aré, 5 fejezet hallalujoh. Liturgia: Mint az I. osztályban.

Ref. vallástan. Heti 1 óra. Ujszövetség. Felosztása. Keresztelő János. Jézus születése. Jézus gyermekkora. Fellépése. Hegyi beszéd. Jézus példázásai, csodatettei. Jézus barátai, ellenségei. Jézus életének utolsó eseményei. Sz. vacsora szerzetése. Jézus halála. Menybemenetele. Első pünkösöd. Saul megtérése. Tankönyv: Fülöp József: Bibliai ismertetés. Tanította: Janó István.

Magyar nyelv. Heti 5 óra. a) Nyelvtan: Az I. osztály anyagának ismétlése. Mondatrészek egyezése. Szóvonzat. Ragok. Az összetett mondat. A mellé- és alárendelt összetételek. A mellékmondatok fokozatai. A mondatcsoport. A körmondat. A rokonértelmű szók. Az írásjelek használata. b) Olvasmányok tárgyalása és elemzése. Költemények szavalása. Hetenként egy írásbeli dolgozat. Tankönyv: Király Pál: Magyar nyelvtan. Brunovszky Rezső: Magyar olvasókönyv. Tanította: Katona Géza.

Számítan. Heti 2 óra. Előnyös számítási módok. Korlátolt pontosságú szorzás és osztás. Arányosság. Az egyszerű hármasszabály. Az olaszgyakorlat. Arányok, aránylatok és azok alkalmazásai. Százalékszámítás és alkalmazásai. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Szenes Adolf: Számítan. Tanította: Mudin Imre.

Mértan. Heti 2 óra. Térméréstani alapfogalmak. Szögletes testek. Szabályos testek. Görbelapu testek. Testek összehasonlítása. Térbeli szimmetria. Testek felszíne és térfogata. Felszín- és térfogatszámítás begyakorlása. Tankönyv: Hittig Lajos: Mértan. Tanította: Kárpáti Ernő.

Mértani-rajz. (Ábrázoló mértan) Heti 3 óra. Bevezető ismeretek. Két képsík alkalmazása. A pont helyzetei és ábrázolása. Az egyenes és görbe vonalak helyzetei és ábrázolása. Egyenes és görbevonalu síkidomok ábrázolása. Szögletes- és forgástestek ábrázolása. Az egyenes nyomai. Az egyenes valódi nagysága és hajlásszöge. Tankönyv: Gaál József: Ábrázoló mértan. Tanította: Kárpáti Ernő.

Földrajz. Heti 2 óra. Európa, Azsia és ezek államai vízszintes és függőleges tagoltság szerint. Az egyes államok részei, éghajlata, terményei, lakossága és városai. Tankönyv: Deák Gyula és Clementis Zsigmond: Földrajz. Tanította: Szmodics Szilárd.

Természetrajz. Heti 3 óra. Emlősök, madarak, csuszó-mászók, kétléptűek, halak, puhatestű állatok. Izeltlábú állatok. Férgesek, tüskebőrűek, tömlős állatok, véglények. Az állatország felosztása és áttekintése. Rovargyűjtés és praeparálás. Tankönyv: Dr. Szterényi Hugó: Állattan. Tanította: Mudin Imre.

Szabadkézi rajz. Heti 2 óra. Hajlított vonalu síkdiszitmények. Száritott levelek, virágok, lepkék, bogarak rajzolása és festése, természet után. Lapos használati tárgyak u. m. paizs, sziv, zászló, óralap stb. természet után. Tanította: Kárpáti Ernő.

Szépírás. Heti 1 óra. Magyar folyóírás gyakorlása diktandó füzetben. Magyar és német nagybetűk írásmódja és gyakoroltatása. Szépírás minták Vajda Páltól. Tanította: Kárpáti Ernő.

Ének. Heti 1 óra. A helyes éneklés szabályai. A zene. A hangjegyírás. A hangjegy alakja. A kulcs. Az énekhang felosztása. A hangjegyek időmértéke. A szünetjelekről. Hangtalálási gyakorlatok. Három és négy szólamu kardalok. Tankönyv: Beleznay Antal: Gyakorlati énektan. Tanította: Katona Géza.

Torna. Heti 1 óra. Rendgyakorlatok. Soralakitás. Sorbontás. Fordulatok. Szabadgyakorlatok az összes testrészekkel. Társas szabadgyakorlatok. Játék. Tanította: Szmodics Szilárd.

III. fiuosztály.

Róm. kath. szertartástan. Heti 1 óra. Szent helyek és szerek. Szent jelek és cselekmények. Szent idők. Tankönyv: Gergely József. Róm. kath. Szertartástan. Tanította: Horváth Domonkos.

Izr. vallástan. Heti 1 óra. Történet: A babiloni fogságtól — a II. szt. templom elpusztulásáig. Imafordítás: Szombat és ünnep-napi zsoltárokból Lamnacéactól — jausév beszéserig. Nismasz, Jistabach. Liturgia: Mint az I. oszt.-ban. Tanította: Dr. Borsodi József.

Ref. vallástan. Heti 1 óra. A ker. vallás fogalma. Vallásos ismeretünk forrása. Isten létezését erősítő bizonyítékok. Isteni gonviselés. Az első emberpár bűneinek következménye. Jézus életének rövid története. Jézus hármassága. Jézus menybemenetele. Szentlélek elküldése. Szakramentumok. Ünnepek. Tankönyv: Kiss József: Ker. hit és erkölcsstan. Tanította: Janó István.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. A hangtan, szótan és mondatban tüzetes, rendszeres ismertetése. A hangsúlyos verselés. Hetenként egy olvasmánylányalás és két hetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Deme Károly: Magyar nyelvtan. Deme Károly: Magyar olvasókönyv. Tanította: Szmodics Szilárd.

Német nyelv. Heti 3 óra. A német nyelv hangjai. Olvasási gyakorlatok. Beszélgetés az iskolai tárgyakról általában. A névelő. Beszélgetés a tábláról, a könyvről, az iskoláról. A főnevek neme. A névelő ejtegetése. Az „ist” és „sind” használata. Beszélgetés a házról, lakásról, udvarról és kertről. A főnevek ejtegetése. Beszélgetés a faluról és városról. A viszonyszók. Beszélgetés a pénzről és mértékekről. A számnevek. A négy alapművelet gyakorlati példákkal. Beszélgetés az év, évszak, hónap és nappalról. Az ige jelen ideje és parancsoló módja. A szórend szabályai. Beszélgetés az emberi testről és érzékekről. Tankönyv: Schuster—Altai: Német nyelvtan és olvasókönyv. Tanította: Katona Géza.

Számítan. Heti 3 óra. Az összetett hármasszabály. Kamat számítás. Határidőszámítás. Egyszerű és összetett arányos osztás. Keverési számítások. Láncszabály. Arany és ezüst számítás. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Szenes Adolf: Számítan. Tanította: Mudin Imre.

Mertan. Heti 2 óra. A pontra, egyenesre és a szögre vonatkozó ismeretek és szerkesztések. Egyenesvonalú idomok. Az idomok egybevágósága s az ezen alapuló szerkesztések. Szimmetria.

Az idomok hasonlósága s az ezen alapuló szerkesztések. Pythagoras tantétele. Területszámítások. Idomok átalakítása. A körre vonatkozó ismeretek. Az ellipszis és szerkesztése. Tankönyv: Hittig Lajos: Méréstan. Tanította: Mudin Imre.

Mértani rajz. (Ábrázoló mértan. Heti 2 óra. A szögletes és görbefulületű testek síkmetszetei. Árnyéktan. Bevezető ismeretek. A pont árnyéka. A síkidomok árnyéka. Szögletes- és görbefulületű testek saját- és vetett árnyékainak szerkesztése. Tankönyv: Gaál József: Ábrázoló mértan. Tanította: Kárpáti Ernő.

Természetrajz. Heti 3 óra. a) Ásvány-, közet- és földtanból: Az ásványok alaki, fizikai és kémiai tulajdonságai. A közetek fogalma és felosztása. Egyszerű és összetett kristályos közetek. Törmelékközetek. A közetek előfordulási módja. A közetek képződése. A levegő és a víz erőtűvei és vegytani hatása. A vulkánizmus. A föld és történelme. b) Növénytanból: A virágos növény szervei: a gyökér, szár, levél, virág, termés és a mag. A virágos növények csoportosítása. A virágtalan növények és azok csoportosítása. Növénygyűjtés, növény meghatározás. Tankönyv: Nánai András: Ásvány-, közet- és földtan elemei. Dr. Szterényi Hugó: Növénytan. Tanította: Mudin Imre.

Földrajz. Heti 2 óra. Afrika, Amerika és Ausztrália fekvése, határai, partkifejlődése, felszíne, folyói és tavai, éghajlata, terményei, lakosai, politikai felosztása és városai. Az északi és déli sarkvidék. Tankönyv: Deák—Clementis: Földrajz. Tanította: Katona Géza.

Történelem. Heti 2 óra. A magyarok eredete, őshazája. A vezérek kora. Az árpádházbeli királyok. A vegyes házból származott királyok. Mátyás király kora. A Jagellók. A mohácsi csata és következményei. A keltős királyválasztás. Az erdélyi fejedelmek. A Habsburg házból való királyok kora. A reformáció elterjedése hazánkban. A nemzet ébredése. Az 1825–48. tartott országgyűlések és ujitások. Szabadságharcunk. A mai Magyarország. Tankönyv: Mangold Lajos: Magyaroktörténete. Tanította: Katona Géza.

Szabadkézi rajz. Heti 2 óra. Síkidomok és mértani testek távlati rajzolása sodrony mintákról és tömör testekről. Használati tárgyak természet után. (Palack, dézsa, veder, skatulyák stb. Gyümölcsfélék, bogarak, kitömött állatok, testrészei. Tanította: Kárpáti Ernő.

Szépírás. Heti 1 óra. Rondírás kis és nagybetűknek írásmódja. Gyakorlatok Szépírásminták: Vajda Páltól. Tanította: Kárpáti Ernő.

Ének. Heti 1 óra. Átváltoztató jelek. Előadási jelek. A lágy és kemény hangnem ismertetése. Hangtalálási gyakorlatok. Három és négy szólamu kardalok. Tankönyv: Belezna Antal. Gyakorlati énektan. Tanította: Katona Géza.

Torna. Heti 1 óra. Rendgyakorlatok, soralakítás, sorbontás, fordulatok, szabadgyakorlatok az összes testrészekkel. Társas szabadgyakorlatok, játékok, szertornázás. Tanította: Szmodics Szilárd.

IV. fiuosztály.

Róm. kath. egyháztörténelem. Heti 1 óra. A kath. egyháztörténelem, megalakításától, napjainking. Tankönyv: Aubermann József: Katholikus egyháztörténelem. Tanította: Horváth Domonkos.

Ízr. vallástan. Történet: A zsidóság helyzete Európa különböző államaiban a II. szt. templom elpusztulásától a mai napig. A zsidók története Magyarországon. Imafordítás: Asré jausvé. Az újevi téfiló imafordítása, Nismasz, jistabach. Liturgia: Mint az I. osztályban.

Ref. vallástan. Heti 1 óra. Erkölcstan, az ember mint erkölcsi lény, erény és bűn. Isten magunk és felebarátunk iránti kötelességek. Munkásság, önismeret, részvét, jótékonyosság, családtagok kötelességei. Gazdák és cselédek kölcsönös kötelességei, az egyház iránti kötelesség, államfő és állampolgárok kötelességei. Ref., ág. ev. és unitáriusok közötti különbség. Tankönyv: Kis József. Ker. hit- és erkölcstan. Tanította: Janó István.

Magyar. Heti 3 óra. Irálytan: az írásművek alakja, az írásművek tartalma, az előadás általános formái. Verstan: a hangsúlyos verselés ismétlése; az időmértékes verselés. A próza és a vers közt levő különbség. A közéletbeli fogalmazványok. Ügyiratok és okiratok. Két hetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. Toldi olvasása és három énekének könyv nélkül való betanulása. Tankönyv: Deme Károly: Stilisztika. Tanította: Szmodics Szilárd.

Német. Heti 3 óra. Az ige szenvedő alakja. Visszaható ige. Személytelen ige. Értelem módosító segédigék. „Zu“ használata a határozatlan mód előtt. Származott igék. Igék, melyek néha elválaszthatók, néha nem. Határozószók, viszonyozók, indulatszók, Szóképzés, fordítás, költeménytárgyalás. Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Gráf-Dr. Imre: Német nyelvtan és gyakorlókönyv. Tanította: Katona Géza.

Történelem. Heti 3 óra. Őskor. Az emberiség gyermekora. Ókor. Keleti népek. Előázsia népei és országai. Görögország. A perzsa háboruk kora. Görögország hanyatlása. Macedónia emelkedése. A rómaiak története. A királyok kora, a köztársaság kora, a császárság kora. Középkor, a népvándorlás, a nemzeti államok alakulása. Pápák és császárok küzdelme, a keresztes háboruk kora, a középkori intézmények bomlása. Tankönyv: Földes és Kozma: Világtörténet. Tanította: Katona Géza.

Földrajz. Heti 2 óra. Csillagászati, fizikai és politikai földrajz, összes világrészek. Tankönyv: Deák-Clementis: Földrajz. Tanította: Szmodics Szilárd.

Számtan. Heti 3 óra. A hazai és fontosabb külföldi államok pénzei és az ezekre vonatkozó számítások. Belföldi és külföldi váltók. Értékpapírszámítás. — Algebrai alapfogalmak. A négy alapművelet egytagu és többtagu algebrai kifejezésekkel. Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többsz. Törtekekkel való műveletek. Hatványozás, gyökvonás, elsőfoku egyenletek. Havonként egy isko-

lai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Szenes Adolf: Számtan. Tanította: Mudin Imre.

Mértan. Heti 1 óra. A terület felméréséről általában. A pont kitzése. Az egyenes kitzése és megmérése A szög kitzése és felvétele. Területfelvételek háromszögeléssel, rendezőkkel és mérő asztallal. A térfogatszámításról általában. Siklapu és görbelapu testek térfogata. Tankönyv: Hittig Lajos: Méréstan. Tanította: Mudin Imre.

Természettan. Heti 3 óra. A testek általános tulajdonságai. Halmazállapotok. Természeti tünetények. A természettan feladata és felosztása. A mozgásról általában. Egyenletes mozgás Változó sebességű mozgások. Mozgás a lejtőn, ingamozgás. Hajítás. Szabadesés. A mozgás okai és törvényei. Centrifugális és centripetális erők. A mozgás akadályai. Az erők összetétele és szétbontása, Súly, súlypont, egyensúly, fajsúly és sűrűség. A munka, effektus és energia. A csepfolyós testek tulajdonságai. A folyadék nyomása, Archimedes törvénye. A testes uszása. Sűrűségmérés. A légnemű testek tulajdonságai. A levegő sulya és nyomása. A légsúlymérő. A légnyomáson alapuló készülékek. Tankönyv: Nánai András: Természettan. Tanította: Mudin Imre.

Mértani rajz. Heti 2 óra. (Távlatlan) Bevezető ismeretek. Pont és egyenes távlati szerkesztése. Egyenes és görbevonalu síkidomok távlati szerkesztése. Szögletes és görbe felületű testek távlati szerkesztése. Az árnyék távlati szerkesztése. Testcsoportok távlati szerkesztése az osztási pont módszerével. Tankönyv: Gaál József: Ábrázoló mértan. Tanította: Kárpáti Ernő.

Szabadkézi rajz. Heti 3 óra. Mértani testek látszati rajzolására árnyékolással. Gipszminták rajzolására és festése. Iskolai butorok, edények rajzolására és festése természet után. Gyümölcsfélék. Kitömött állatok. Tájéktanulmányok. Tanította: Kárpáti Ernő.

Ének. Heti 1 óra. Átváltoztató jelek. Előadási jelek. A lágy és kemény hangnem ismertetése. Hangtalálási gyakorlatok. Három és négy szólamu kardalok. Tankönyv: Belezny Antal: Gyakorlati énektan. Tanította: Katona Géza.

Torna. Heti 1 óra. Rendgyakorlatok. Soralakítás. Sorbontás. Fordulatok. Szabadgyakorlatok az összes testrészekkel. Társas szabadgyakorlatok. Játékok. Szerternázás. Tanította: Szmodics Szilárd.

I. leányosztály.

Róm. kath. vallásan. Heti 1 óra. Az apostoli hitvallás 12 ágazata. A két főparancs. Isten tizparancsa. Tankönyv: Nagyobb katekizmus: Pokorny E. Biblia történet. Ószövetség. Tanította: Horváth Domonkos.

Izr. vallásan. Heti 2 óra. Történet: A világ teremtésétől Mózes haláláig. Fordítás: Szombat reggeli ima, Borchutól. Él Odaunig Borchhi napsi és 3 Sir hamaalaus. Ezrasz Avauszénu-goal Jiszrólég. Liturgia: A zsinagógai év hónapjai Ünnepeink, böjt, gyász- és örömnapiaink. Szt. jelvényeink. Tudnivalók a zsidó háztartásban.

Fordítást és Liturgiát az I—IV. osztály heti 1 órában együttesen tanult. Tanította: Dr. Borsodi József főrabbi.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. A beszéd. A hangok és felosztásuk. A mondat és részei. A szófajok. Az ige személyragja. Ige-
ragozás. A birtokviszony. Az egyszerű és bővített mondat részei.
Szóképzés. Olvasmányok tárgyalása. Hetenként egy írásbeli dolgozat. Tankönyv: Glósz, Reöthy: Magyar nyelvtan. Tanította: Novacsek Matild

Németnyelv. Heti 3 óra. Olvasás, írás. A névelők. A főnév ejtegetése. A mutató és személyes névmások ejtegetése. Az ige három főideje. Fordítás. Beszélgetések. Verstanulás. Kéthetenként egy írásbeli dolgozat. Tankönyv: László Antal: Németnyelvgyakorló és olvasókönyv. Tanította: Novacsek Matild.

Számtan. Heti 2 óra. Számlálás. Tízesszámrendszer, a számok írása és olvasása. Római számírás, a négy alapművelet ismertetése és gyakorlása egy és több nevezetű számokkal. Métermérték és hazai pénzek ismertetése. Négy alapművelet tizedestörtekkel. Időszámítás Feladat megfejtése fejen, táblán és füzetben. Tankönyv: Orbók—Kerezszy: Számoló könyv. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Mértan. Heti 2 óra. Rajzeszközök ismertetése. Alapfogalmak. Pont és vonal. Az egyenesek mérése, a körvonal, a szögekről. Egyenes vonalú idomok. Görbevonalú idomok. Összeillőség és hasonlóság. Négyzet és téglalap területének kiszámítása. Tankönyv: Orbók, Kerezszy: Rajzoló mértan. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Földrajz. Heti 2 óra. Fő- és mellékvilágtájak. A földgömb. Hosszúsági és egyenközű körök. Sziget, félsziget, folyam. Magyarország hegyi-, vízrajzi- és politikai földrajza. Térképrajzolás. Tankönyv: Dr. Simonyi, Glósz: Földrajz. Tanította: Novacsek Matild.

Természetráajz. Heti 3 óra. a) Állattan az őszi és téli hónapokban. Egyes osztályokat képviselő gerinces állatok ismertetése, főtekintettel a háziállatokra. A gerinces állatok jellemzése és családok szerinti osztályozása. b) Növénytan a tavaszi és nyári hónapokban. Egyes nyevezetesebb növények ismertetése a virágzási sorrend szerint, tekintettel a növény alakjára és szerveire. Tankönyv: Gáspárdy—Nyárády: Természetráajz. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Szabadkézi-rajz. Heti 2 óra. Természet után idomok rajzolása. Négyzetbe rajzolható minták rajzolása és festése. Tanította: Novacsek Matild.

Szépírás. Heti 2 óra. Magyar és német kisbetűk írása. Vajda Pál: Mintalapok. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Kézimunka. Heti 3 óra. Likacsos minták, csipkék horgolása. Kötött minták és csipkék, egy futó, vagy terítő. Horgolt tálcakendő. Diszimunka. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Torna. Heti 2 óra. Alapállások, fordulatok. Kargyakorlatok. Szabadgyakorlatok. Arc- oldal és lépcsősorok képzése. Rendes, után és szökdelő lépések. Játékok. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Ének. Heti 1 óra. A helyes éneklés szabályai. A zene, az ütem, hangjegyírás. Módosító és szünjelek. Egy és kétszólamu kardalok. Tankönyv: Beleznay Antal: Énektan. Tanította: Novacsek Matild.

II. leányosztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 1 óra. A bünről és annak különböző nemeiről. A malasztrol általában és részletesen. A szentségekről, a szentelményekről, az imádságról. Tankönyv: Nagyobb katekizmus. Dr. Pokorny E.: Biblia történet. Ujszövetség Palesztina földrajza. Tanította: Horváth Domonkos.

Izr. vallástan. Heti 1 óra Történet: Józsuától, a babiloni fogságig. Imafordítás és Liturgia, mint az I. osztályban. Tanította: Dr. Borsodi József.

Magyar nyelv. Heti 4 óra. A mondatok fajai. A mondatrészek. A szótajok Ragozás. Ige és névszóképzés. Összetett mondatok. Mellérendelt és alárendelt mondatok. Körmondat. Hangsúly és a szórend. Szépolvasás, elemzés, szavalás. Olvasmányok tárgyalása. Hetenkint egy írásbeli dolgozat. Tankönyv: Glósz, Reöthy: Magyar nyelvtan. Tanította: Novacsek Matild

Német nyelv. Heti 3 óra. A beszédrészek. A főnév és névmások ejtegetése. Segéd és önálló igék ragozása. Az egyszerű bővített mondat. Elemzés Kéthetenként egy írásbeli dolgozat. Tankönyv: László Antal: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv. Tanította: Novacsek Matild.

Számтан. Heti 3 óra. A legnagyobb közös mérték, a legkisebb közös többszörös, a közönséges tört, valódi és áltört, a négy alpművelet közönséges törtekkel. Arányosság egyszerű hármasszabály. Olasz gyakorlat. Tankönyv: Orbók—Kerezszy: Számoló könyv. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia

Mértan. Heti 1 óra. A geometria elemek. Testszöglet. Mértani testek. A kocka és a téglalapú test felszínének és köbtartalmának kiszámítása. Tankönyv: Orbók—Kerezszy: Mértan. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Földrajz. Heti 2 óra. Európa és Ázsia hegyi-, vizrajzi- és politikai földrajza. Térképrajzolás. Tankönyv: Dr. Simonyi, Glósz: Tanította: Novacsek Matild.

Természetrájz. Heti 3 óra. Lombos fák. Fenyő-félék. Konyhakerti és ipari növények. A virágos növény szerve. A növényvirág felosztása. A gerinctelen állatok. Tankönyv: Gáspárdy, Nyárádi: Természetrájz. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Szabadkézi-rajz. Heti 2 óra Virágok és díszítmények rajzolása és festése minták után. Tanította: Novacsek Matild.

Szépírás. Heti 2 óra. Magyar és német nagybetűk. Tankönyv: Vajda Pál: Szépírási mintalapok. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Kézimunka. Heti 3 óra. Varrás elemei. Harisnya beszövés. Foltzókendő. Laposöltés. Dizmunkák. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Torna. Heti 1 óra. Alapállások. Fordulatok. Kargyakorlatok. Szabadgyakorlatok. Arc-, oldal- és lépősor képzés. Rendes-, után- és szökdelő lépések. Játékok. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Ének. Heti 1 óra. Helyes éneklés szabályai. A zene. Az ütem. Hängjegyírás. Módosító- és szünjelek. Egy és kétszólamu kardalok. Tankönyv: Beleznay Antal: Énektan. Tanította: Novacsek Matild.

III. leányosztály.

Róm. kath. szertartástan. Heti 1 óra. Szent helyek és szerek. Szent jelek és cselekmények. Szent idők. Tankönyv: Gerely József. Róm. kath. szertartástan. Tanította: Horváth Domonkos.

Izr. vallástan. Heti 1 óra. Történet: A birodalom kettészakadásától, Antiochus Epiphauesig. Imafordítás és Liturgia mint az I. oszt.-nál. Tanította: Dr. Borsodi József főrabbi.

Magyar. Heti 4 óra. Az írásmű fogalma, alapeszméje és anyaga. Az anyaggyűjtés módjai. Az írásmű főrészei. A stilus általános és különös kellékei. Az írásművek fajai. Ügy és okiratok. A magyar nemzeti verselés. Szépolvasás. Hetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Brunovszky Rezső: Gyakorlati stilisztika. Tanította: Novacsek Matild.

Német nyelvtan. Heti 3 óra. Melléknév erős és gyenge ejtegeiése és fokozása. A segédigék ragozása. Az önálló, cselekvő és szenvedő igék ragozása. Erős- és gyenge ragozásu igék. Az összetett mondat. Mellérendelt és alárendelt mondat. Szórend. Olvasás és elemzés. Verstanulás. Hetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: László Antal: Német nyelv és olvasó könyv. Tanította: Novacsek Matild.

Számítan. Heti 2 óra. A II. osztály tananyagának ismételése. Százalék számítás és annak alkalmazása. A sulyszámítások. Rabatt, ágió és veszteségszámítás. Egyszerű és összetett arányos osztás. Arányok, aránylatok és egyszerű hármasszabályi feladatok, ezek útján való megfejtése. Érmeszámítás. Külföldi pénzek és czekek átszámítása. Tankönyv: Orbók-Kerecsy: Számológönyv. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Mértan. Heti 1 óra. Az egyenes vonalú idomok területének a kiszámítása. A testek felszine és köbtartalma. Kocka, hasáb és gúla felszine és köbtartalma. Tankönyv: Orbók-Kerecsy: Mértan. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Történelem. Heti 3 óra. A történelem tárgya és felosztása. Az őskor. Kleti népek. A görögök története. A rómaiak története. Magyarország lakói a honfoglalás előtt. Magyarok eredete, őshazája és vándorlása. A honfoglalás és a kalandori hadjáratok. Az ősmagyarok műveltsége. A királyság megállapítása. Investitura háborúk. Az Árpád-házból származott királyok. A hűberiség, lovagság. A vegyes házból származott királyok. Tankönyv: Istvánffy Gyula. Történelem. Tanította: Novacsek Matild.

Földrajz. Heti 2 óra. Afrika, Amerika, Ausztrália és Magyarország hegyi, vízrajzi és politikai földrajza: Tankönyv: Dr. Simonyi, Glosz: Leányiskolai földrajz. Tanította: Novacsek Matild.

Ásványtan. Heti 3 óra. Levegő, víz, elemek, keverék, vegyület, fémek, nem fémek, nehéz és könnyű fémek, sók, szénvegyületek, alkoholok. Szerves savak és bázisok, illanó olajok és gyanták, festőanyagok, fehérje, élelmiszerek, egyszerű, összetett és törmelék közetek. Földünk történelme. Tankönyv: Csongor György és Sziklás Adolf: Kémia-, ásványtan és földtan. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia

Szabadkézi-rajz. Heti 2 óra. Virágok és diszitmények rajzolása és festése, minták természet után. Tanította: Novacsek Matild.

Rézimunka. Fehérnemű-szabás és varrás. Gomblyuk varrás. Fehér himzés. Dismunkák: Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Torna. Heti 1 óra. Alapállások. Fordulatok. Szabadgyakorlatok. Kargyakorlatok. Arc-, oldal- és lépcsősor képzés. Rendes és szökdelő lépések. Játékok. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Ének. Heti 1 óra. A helyes éneklés szabályai. A zene. Az ütem, hangjegyírás, módosító és szünjelek. Egy és kétszólamu kardalok. Tankönyv: Beleznay Antal: Énektan. Tanította: Novacsek Matild.

IV. leányosztály.

Róm. kath. vallástan. Heti 1 óra. A kath. egyház történelme, megalapításától napjainkig. Tankönyv: Aubarman József: Katholikus egyháztörténelem: Tanította: Horváth Domonkos.

Izr. vallástan. Heti 1 óra. Történet: A zsidók helyzete Európa különböző államaiban a II. szt. templom elpusztulásától, a mai napig. Tanította: Dr. Borsodi József.

Ref. vallástan. Heti 1 óra. Erkölcsstan. Az ember, mint erkölcsi lény. Erény és bűn. Isten, magunk és felebarátunk iránti köteleességek. Munkásság. Önismeret. Részvét. Jótékonyosság. Család tagok köteleességei. Gazdák és cselédek kölcsönös köteleességei Az egyház iránti köteleesség. Államfő és állampolgárok köteleességei. Ref, ág. ev. és unitáriusok közötti különbség. Tankönyv: Kiss Józse: Ker. hit- és erkölcsstan. Tanította: Janó István.

Magyar. Heti 4 óra. A művészet. Képző és szóló művészetek. A szép és fokai. A rut és fokai. A festőiség, a plasztikus-ság. A tragikum és komikum. A humor és az ironia. Belvilági és külvilági költemények. A drámai művek. Jelesebb költők és regényírók. Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: Novák Sándor és Dr. Bognár: Költészettan. Tanította: Novacsek Matild.

Németnyelv. Heti 3 óra. A melléknév erős és gyenge ragozása és fokozása. Segéd- és önálló igék ragozása. Egyszerű és összetett mondat. Elemzés, fordítások, beszélgetések. Minden két hétben egy iskolai írásbeli dolgozat. Tankönyv: László Antal: Német nyelvtan és olvasókönyv. Tanította: Novacsek Matild.

Számítan. Heti 1 óra. A III. oszt. anyagának ismétlése. Kamatszámítás. Értékpapír számítás. Tankönyv: Orbók-Kerezszy: Számolókönyv. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Mértan. Heti 1 óra. A kör területének és kerületének s a legegyszerűbb testek: henger, kup és és gömb térfogatának és felszínének kiszámítása. Tankönyv: Orbók-Kerezszy: Mértan. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Történelem. Heti 3 óra. Reneszánsz kezdete és humanizmus. Földrajzi felfedezések. A reformáció kezdete és terjedése. II Fülöp. Kettős királyválasztás és a váradi béke. Fráter György. Erdély különválása. Báthory Zsigmond. Magyarország és török hódoltság korában. Pázmány Péter. A 30 éves vallásháború. XIV. Lajos Erdély fejedelmei Bethlen után. A törökök kiűzése Magyarországból III Károly. Mária Terézia A franciák elleni hadjáratok. Az 1848-i szabadságharc. Az önkényuralom és a kiegyezés. A XV. század találmányai. Államformák. A király. Az országgyűlés és működése. A minisztérium. A törvényhatóságok. Városok és községek. Tankönyv: Istvánfy: Történelem. Tanította: Novacsek Matild.

Természettan. Heti 3 óra. A mozgásokról. A szilárd testek mechanikája. A csepfolyós testek mechanikája. A légnemű testek mechanikája. Mágnesség. Dörzsölési elektromosság. Az elektromos áram gerjesztése, hatásai, alkalmazása. Hőtan. Hangtan és fénytán. Csillagászattani alapismeretek: látóhatár, világtájak. A föld alakja. Földrajzi hosszúság és szélesség. A nap és az égboltozat látszólagos napi mozgása. A föld forgása. Zónaidő. A nap látszólagos évi mozgása. A föld keringése a nap körül. Földövek. Évszakok. A hold. Nap és holdfogyatkozás. A bolygók. A naptár. Tankönyv: Magyar-Képpessy: Kísérleti fizika. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Egészségtan. Heti 3 óra. A mozgás szervei. Az érzés és szervei. Vérkeringés. A lélegzés és szervei. Az emésztés és szervei. Az éghajlat, a levegő, talaj, lakás, középületek, a táplálkozás, betegségek, fertőző betegségek, Balesetek, a test ápolása és nevelése. Tankönyv: Csapodi István, Dr. Gerlócy Zsigmond: Egészségtan. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Gazdaságtan. Heti 3 óra. A háztartástan feladata. A nő szerepe a házi gazdálkodásban. A lakás berendezése és tisztántartása. Az élelmi szerek. Az ételek elkészítése. Állati- és növényi élelmi szerek. Fűszerek. Italok. A piac és a vásárcsarnokok s a ruházkodásról. Az izlés és divat. A ruhaneműek gondozása. Szappanfőzés. Mosás, mángorlás, vasalás. A házi állatok tartása. Konyha, gyümölcs és virágkertészet. A gyermek ápolása és nevelése. Értelmi nevelés. Erkölcsi nevelés. A nevelés intézői és hatása. Tankönyv: Sebestyénne Stetina Ilona: Háztartástan és neveléstan. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Szabadkézi rajz. Heti 2 óra. Sik ékitmények és virágok rajzolása és festése minták és természet után. Tanította: Novacsek Matild.

Kézimunka. Heti 3 óra. Felsőruha szabás és varrás elmélete és gyakorlata. Színes himzés gyakorlati tárgyakon. Kisebb kézimunkák montirozása. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Torna. Heti 1 óra. Alapállások, fordulatok, szabadgyakorlatok, arc-, oldal- és lápcsősor képzés. Rendes és szökdelő lépések. Tanította: Kárpátiné Resli Szidónia.

Ének. Heti 1 óra. A helyes éneklés szabályai. A zene, az ütem, hangjegyzírás. Módosító- és szünjelek. Egy és kétszólamu kardalok. Tankönyv: Beleznay Antal: Énektan. Tanította: Novacsék Matild.

A tanulók statisztikája.

1. A nyilvános tanulók száma az iskolai év végén tankötelesek és a nem tankötelesek megkülönböztetésével, továbbá a szülők társadalmi állása szerint részletezve.

Sorszám	Mindennapi tankötelesek, ismétlődő tankötelesek és nem tankötelesek; a szülők (egyéb gondviselő) társadalmi állása.	Polgári fiúiskola					Polgári leányiskola							
		I.	II.	III.	IV.	Összesen	I.	II.	III.	IV.	Összesen			
1	Az iskola nyilvános tanulóinak száma az év végén — — —	25	18	19	13	75	17	8	10	9	44			
2	A nyilvános tanulók közül az iskola év végén	mindennapi tanköteles (12 évnél fiatalabb) — 14												
3		ismétlődő tanköteles (12—14 éves — — —) 11 16 16 8 51												
4		nem tanköteles (15 évnél idősebb) — 2 3 5 10												
5														
6	Az iskola év végén iskolába járt tanulók száma, akiknek szülője vagy egyéb gondvis. foglalk. illetőség társadalmi állásra nézve	a) östermelő és pedig	nagybirt. nagybérlő		középbirt. középbér.		kisbirtokos, kisbérlő		gazdasági tisztviselő					
7			2	3	2	4	11							
8			3	1		1	5			1	1			
9			b) iparos és pedig	nagyiparos		kisiparos		egyéb segédszemély		előmunkás munk. stb.				
10				10	6	7	3	26						
11					3	1		4	8	3	2	13		
12						1	2	5						
13					3	1	1	6	1	1	1	2	5	
14					1	1		2						
15			c) kereskedő vállalkozó (hírel üvekkel és közlekedéssel foglalk.)		nagykeresk. nagyvállalk.		kiskereskedő, kisvállalk.		kereskedelmi vagy közlekedési tisztviselő — —		egyéb segédszemély (al-tiszt, segéd, szolga stb.)			
16					1	2	3	7	6	3	5	3	17	
17					közttisztviselő (állami, törvényhatósági, községi) —		más féle értelmiségi (orvos ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész, díjnok stb. önálló vagy tisztviselő — —							
18			d) közszolgálatbeli és másféle értelmiségi		3		1		4					
19			e) különböző ágbeli vagy közelebről meg nem nevezett napszámos — — —		2		1		3		1		3	
20			f) magánzó, nyugdíjas vagy jövedelméből élő (tökés. járadékos, háztulajdonos —		1		1		2		1		3	
			g) egyéb vagy ismeretlen foglalkozású — — — —											

2. A nyilvános tanulók megoszlása vallása és anyanyelv szerint az iskolai év végén osztályonként.

<i>A tanulók vallása és anyanyelve</i>	A polgári fiúiskola nyilvános tanulói- nak száma.					A polg. leányiskola nyilvános tanulói- nak száma.				
	I.	II.	III.	IV.	Össz.	I.	II.	III.	IV.	Össz.
Római katolikus	20	12	12	9	53	12	5	3	6	26
Ág. ev.			1		1			1	1	2
Református	3				3	1	1	2		4
Izraelita	2	5	7	4	18	4	2	4	2	12
Összesen	25	18	19	13	75	17	8	10	9	44
Magyar	23	18	19	13	73	17	8	10	9	44
Horvát	1				1					
Német	1				1					
Összesen	25	18	19	13	75	17	8	10	9	44

Tudnivalók a javítóvizsgálatokról.

A rendszeren iskolába járt tanulók közül azok, kik legfellebb három tantárgyból kaptak elégtelen osztályzatot javítóvizsgálatra bocsáthatók. A háromnál több tárgyból «elégtelen» osztályzatot nyert tanulók az osztályt ismételni tartoznak, úgy szintén azok is, kik javító vizsgálaton bár csak egy tárgyból is újra «elégtelen» osztályzatot kapnak.

A szépírás, torna és ének rendes tantárgynak nem tekintendők, miért is az ezekből első ízben nyert «elégtelen» osztályzat a felsőbb osztályba lépésnél akadályul nem szolgál, mindazonáltal azon tanuló, ki szépírásból nyert elégtelen osztályzatot, erkölcsi kötelességének tartsa irását magánszorgalom által megjavítani.

A javítóvizsgálat minden esetben csak a következő iskolaév elején s azon intézetnél teendő, hol az illető az «elégtelen» osztályzatot nyerte.

Az olyan tanuló, ki a gymnasiumban latin, a reáliskolában francia nyelvből nyert elégtelen osztályzatot, javítóvizsgálat nélkül felvehető a polg. isk. felsőbb osztályaiba; az olyan tanuló azonban, ki az említett tantárgyakon kívül még két tantárgyból nyert elégtelen osztályzatot, csakis ezen tantárgyakból sikeresen kiállott felvételi vizsgálat után vehető fel a polgári iskola következő osztályába. Különbözeti vizsgálat azonban mindkét esetben teendő. A felvételi vizsgálatra az engedélyt a kir. tanfelügyelő adja meg.

A javító vizsgálatokat kérő egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványok legkésőbb augusztus hó 15-ig nyújtandók be ez intézet igazgatóságához.

Az «elégtelen» tanjegy kijavítására a bukott tanuló csak azon esetre bír jogosultsággal, ha a javításra vonatkozó engedélyt kérte s azt megkapta s a tanulói pályát meg nem szakította.

Olyan tanuló, ki a javító vizsgálatot kérő folyamodványt a kellő időben be nem adta, a vizsgálatra engedélyt nem nyert, vagy a tanulói pályát félbeszakította, többé az előbbi éveken szerzett osztályzatának kijavításához joga nincs, hanem ha a tanulói pályát tovább akarja folytatni, az osztályt ismételni tartozik. A javító vizsgálat díjmentes.

Tudnivalók a különbözeti vizsgálatokról.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur 1892-8359. sz. rendelete kimondja, hogy az elemi népiskola V—VI. osztályából tantervkülönbözeti vizsgálat sikeres kiállításával felléphet a tanuló a polg. isk. II., illetőleg III. osztályába.

A gymnasium és reáliskola egyes osztályainak sikeres elvégzése után szintén felléphet a tanuló a polg. isk. következő osztályaiba és viszont a polg. isk. egyes osztályainak sikeres elvégzése után a gymnasium, vagy reáliskola következő osztályaiba, ha tanterv-különbözeti vizsgálatot sikeresen kiállja. Ezeket előre bocsátva, az alábbiakra hívom fel az érdekelteknek figyelmét.

A) *Az elemi népiskola V. osztályából a polg. fiúisk. II. osztályába átlépni kívánó tanuló különbözeti vizsgálatot tartozik tenni:*

a) Számтанból: Tananyag: időszámítás, közönséges és tizedes törtekkel való műveletek.

b) Mértanból: Tananyag: Idomok összeillősége, szimmetriája és hasonlósága. Területszámítás.

c) Mértani rajzból: Tananyag. A síkmértan elemeinek szerk.

d) Természetrajzból: Polg. fiúisk. I. osztályának tananyaga.

e) Szabadkézi rajz: A polg. fiúisk. I. osztályának tananyaga.

B) *Az elemi iskola VI. osztályát sikeresen végzett tanulók felvehetők a polg. fiúiskola III. osztályába, ha a következő tantervkülönbözeti vizsgálatot kiállják:*

a) Magyar nyelvből: Összetett szerkezetű mondatok taglalása és szerkesztése. Mellé- és alárendelt mondatok viszonyai. A szóvonzat. Szóképzés. Szinonimák egybeállítás.

b) Számтанból: Időszámítás. Közönséges és tizedes törtműveletek. Számolási rövidítések. Számítási műveletek korlátolt pontossággal.

c) Mértanból: Idomok összeillősége, szimmetriája és hasonlósága. Területszámítás. A mértani testek hálózata. A testek térfogatának és felszínének meghatározása.

d) Mértani rajzból: A szerkesztő síkmértan elemei. A vetülettan elemei: pont, vonal, sík térbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya.

e) Természetrajzból: Az állati rendszer főbb alapvonalai. Az állatoknak anatómikai uton való meghatározása. Az állatcsoportok szervezete. Só, kő és fém-féle ásványok. Egyes tavaszi és nyári növények leírása.

C) *Az elemi iskola V. osztályából a polg. leányiskola II. oszt.-ban átlépni kívánó tanuló különbözeti vizsgálatot tartozik tenni:*

a) A magyar nyelvből: Egyszerű és bővített mondat, a beszédrészek tüzelesen.

b) A német nyelvből: Olvasás, írás, fordítás. Főnév- és igeragozás.

c) A földrajzból: Magyarország földrajza, főtékintettel az állandó természeti viszonyokra.

d) A számтанból: Alapműveletek tizedes számokkal. A hazai pénz- és mértékrendszer.

e) A mérésből: A síkidomok szerkesztése. A szögek

és mérések. Az idomok hasonlósága, egybevágósága és szimmetriája. A négyzet és téglalap területe.

f) A természetrajzból: Gerinces állatok. Az ember háztartásában használatos termékek és gyümölcsök, növények és csirázás.

g) A női kézimunkából: Horgolás és kötés. Harisnyafejlesztés. Keresztöltés és a «jour» öltés. A csipkeverés elemei.

D) *A VI. elemiből a III. leánypolgáriba való átlépésénél.*

a) A magyar nyelvből. Egyszerű és összetett mondat. A szófajok. Szóképzés. Szórend. Rokonértelmű szócsoportok.

b) A német nyelvből: Olvasás, írás, fordítás. Főnév s ige-ragozás. Melléknévfokozás. Névmasok, előjárók és határozószók.

c) A földrajzból: Magyarország, Ausztria részletes s Ázsia általános földrajza.

d) A számtanból: Alapmiveletek közönséges törtekkel. Egyenes és fordított arányosság s alkalmazása az egyszerű hármasszabálynál. Időszámítás. Olaszgyakorlat.

e) A mérésből: A legegyszerűbb mértani testek rajzolása. A téglalap és a kocka felszín- s térfogatszámítása.

f) A természetrajzból: Gerinces és gerinctelen állatok. Állatok osztályozása. A növények leírása, szervei és csoportosítása.

g) A női kézimunkából: A beszegés, összevarrás, különféle öltések, foltozás, harisnya és vászonbeszövés.

A gymnasiumból, illetőleg a reáliskolából átlépők különböző vizsgálatának tárgyai :

E) *A gymnasium I. osztályából a polg. isk. II. osztályába átlépő tanuló részére :*

a) Természetrajz: Tananyag: a polg. isk. I. osztályára kiszabott ásványtan.

b) Földrajz: Tananyag: Ausztria.

c) Szabadkézi rajz: Az I. oszt. tananyaga,

F) *A reáliskola I. osztályát végzett tanuló részére.*

a) Természetrajz: Ásványtan.

b) Földrajz: Ausztria.

G) *A gymn. II. osztályából a polg. isk. III. osztályába átlépni kívánó tanulók részére :*

a) Természetrajzból: Az I. oszt. ásványtani tananyaga.

b) Mértani rajzból: Vetülettan elemei: pont, vonal, sík térbeli helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya.

c) Szabadkézi rajz: a II. osztály tananyaga.

H) *A reáliskola II. osztályát végzett tanulók részére :*

a) Természetrajzból: az I. osztály ásványtani tananyaga.

I) *A gymn. III. osztályából a polg. isk. IV. osztályába átlépni kívánó tanulók részére :*

a) Magyar nyelvből: A hangsúlyos vers.

b) Számtanból: Határidőszámítás. Elegyítési feladatok.

c) Mértani rajzból: Vetülettan elemei: pont, vonal térbeli

helyzetének meghatározása, egymáshoz való viszonya. Mértani testek ábrázolása és árnyékszerkesztése.

d) Szabadkézi rajzból: a III. osztály tananyaga.

K) *A reáliskola III. osztályát végzett tanulók részére:*

a) Magyar nyelvből: Hangsúlyos vers.

b) Számтанból: Határidőszámítás. Elegyítési feladatok.

c) Természetrajzból: Asvány-, föld- és közettan alapvonalai.

A tanterv-különbözeti vizsgálat díja tárgyankint 4 K.

Felhivom azon tanulókat, kik különbözeti vizsgálatlalt akarják magukat a vezetésem alatt álló intézetbe felvétetni, a különbözeti vizsgálatra engedélyt kérő s a kir. tanfelügyelőséghez címzett 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényüket hozzám legkésőbb **augusztus hó 15-ig** nyujtsák be.

Az igazgató.

Értesítés a jövő tanévre.

A jövő 1913—14. tanévre ugy az áll. segélyezett községi négy osztályu polg. fiu-, valamint nyilvánossági joggal biró egyesületi négy osztályos polg. leányiskolában a beiratások szept. hó 2-án kezdődnek s 4-éig tartanak bezárólag, d. e. 9—12 óráig a polg. fiuiskola helyiségében.

A javító- és felvételi vizsgálatok szeptember hó 1-én reggel 8 órakor kezdődnek.

Szeptember hó 6-án, a tanév ünnepélyes megnyitása alkalmából, — vallásfelekezetek szerint isteni tisztelet lesz, melyen minden beiratkozott tanuló megjelenni tartozik.

Ugy a polgári fiu, mint a leányiskola I. osztályába olyan tanuló vehető fel:

a) ki legalább életének a 9. évet betöltötte.

b) kinek az elemi népiskola IV. osztályáról szabályszerű bizonyítványa van, vagy a IV. osztály számára kiszabott tantárgyakból felvételi vizsgálatot tesz.

A polgári iskola bármely osztályából átléphet a tanuló a polgári iskola következő osztályába, ha az előző osztály tantárgyaiból a szépírást, tornát és éneket kivéve legalább elégséges osztályzatot nyert, vagy ha az előző osztály, illetőleg osztályok számára kiszabott tantárgyakban való jártasságát felvételi vizsgálaton igazolja s ha életkoránál fogva abba az osztályba beillik, melybe magát felvétetni szándékozik.

Ezen pont értelmében a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 8359—1892. számu rendelete kimondotta, hogy az elemi iskola V. vagy VI. osztályát végzett tanulók, amennyiben koruknál fogva a polg. isk. illető osztályába beillenek, tantervkülönbözeti vizsgálat alapján felvehetők *rendes* tanulókul a polg. isk. II., illetőleg III. osztályába.

A középiskolából a polg. iskolába átléphet a tanuló:

a) elsőrendü bizonyítvány alapján;

b) másodrendű bizonyítvány alapján, ha az illető a gümna-siumban latin, a reáliskolában francia nyelvből nyert elégtelen osztályzatot.

Mindkét esetben azonban, amennyiben a két iskolára kiszabott tantervben lényeges különbségek vannak, tartozik az illető tanuló különbözeti vizsgálatot kiállani.

(A különbözeti vizsgálatokról más fejezetben szólunk.)

A polgári iskolába való beiratkozáshoz szükséges:

1. Az elemi iskola IV. osztályáról szerzett iskolai bizonyítvány, vagy ennek hiányában a felvételi vizsgálat sikeres kiállása.

2. A védhimlő újraoltási- és a gyermek születési évát igazoló bizonyítvány, (keresztelő levél.)

3. A gyermek szülőinek, vagy gyámjának megjelenése.

Ezen három okmány nélkül a polg. iskolába senkisémet vehető fel.

Tandij a polgári fiúiskolában akár helyben, akár vidéken lakó tanulók számára egész évre 30 korona. A polgári leányiskolában helyben és közvetlen környékén — honnan a gyermekek iskolába bejárhatnak — lakó tanulók részére az I. osztályban 60, a többi osztályban 100 korona; a vidéken lakó tanulók az I. osztályban 30, a többi osztályokban 50 koronát fizetnek. A tandiját a fiúk félévenként, a leányok negyedévenként előre tartoznak befizetni a polg. isk. pénztárába.

Beiratás, könyvtári és értesítői díj a fiúk részére évi 4 kor., a leányok részére évi 9 kor., melyet a beiratás alkalmával tartoznak fizetni. Ugyancsak a beiratáskor fizetendő 1 kor. a kirándulási alapra.

A jó magaviseletű s szorgalmas tanulók a tanárikar javaslatára fél-, vagy egész tandijmentességben részesülhetnek. A tandijmentességet kérő s a polg. isk. iskolaszékéhez címzett kérvényt tartoznak a szülők a beiratkozás alkalmával az igazgatónál benyújtani.

A kérvény mellékletei:

a) az előző évről szóló iskolai bizonyítvány.

b) egy évnél nem régibb keletű hatóságtól nyert szegény-ségi bizonyítvány, mely utóbbi esetben a folyamodvány bélyegmentes.

A szülőknek szives tudomására hozzuk egyszersmind azt is, hogy a jövő tanévben latint, gyorsírást és gépirást is tanítunk iskolánknál. Tandij, a latin tanításáért havi 4 kor., a gép és gyorsírásért havi 1 kor. 20 f.

Piszkos, telefirkált, vagy tépelt könyveket venni egyáltalában nem szabad. Minden tankönyvből a legújabb kiadást kell használni. Az előírástól eltérő kiadású könyv használata tiltva van s az elkoboztatik.

Magántanulók figyelmébe.

A nagyatádi áll. s. közs. polgári fiuiskolában egy iskolaév alatt kétszer tartatnak magánvizsgálatok, még pedig karácsonykor és az iskolaév végén.

Magánvizsgálatot tehetnek fiuk és lányok egyaránt.

Sem fiu, sem leánytanulók rendszeren beírt magántanulók nem lehetnek. Ezentul csak a kir. tanfelügyelő által adott engedély alapján tehető magánvizsgálat.

A magánvizsgálati engedélyt kérő folyamodások Nagyságos Gönczi Ferenc, Somogyvármegye kir. tanfelügyelőjéhez címzendők s e polg. isk. igazgatójához nyújtandók be, a karácsonyi vizsgálatra jelentkezők által november hó 1-ig, az évvégi vizsgálatra jelentkezők által pedig május hó 1-ig, mikor is a *folyamodással együtt 34 kor. 30 f. tan- és beírási díj is beküldendő.* A később beérkezendő folyamodások figyelembe nem vehetők.

A folyamodvány mellékletei:

1. Iskolai bizonyítvány,
2. születési bizonyítvány,
3. Egy évnél nem régebb keletű községi bizonyítvány, melyben igazolandó a magántanuló foglalkozása, erkölcsi magaviselete s ha az illető szülői gondozás alatt áll, — ezen körülmény.

A *folyamodványra*, — ha szegénységi bizonyítván nem mellékeltek, — *egy koronás bélyeg ragasztandó.*

A fiuk a polgári fiuiskolák, a lányok a polgári leányiskolák tanterve szerint tartoznak készülni

Az elemi iskola V., illetőleg VI. osztályának elvégzése alapján különbözőzeti vizsgálattal nem tehető magánvizsgálat a polg. isk. II., illetőleg III. osztályából.

Egy határidőn legfeljebb két osztályból tehető magánvizsgálat.

Magánvizsgálati díj egy osztály után 30, összevont vizsgálatért 50 kor., mely összeg a vizsgálat napján fizetendő

A magántanulók rajz és írószereket tartoznak a vizsgálatra magukkal hozni.

A javítóvizsgálatra bocsájtott magántanuló tartozik a vizsgálat után négy héten belül javítóvizsgálati engedélyért folyamodni az igazgatóhoz. Ki a folyamodás benyújtását elmulasztja, javítóvizsgálatához többé joga nincs.

Egyebekben a magántanulókra is a rendes tanulók szabályzata irányadó.

Szülők figyelmébe.

Kérjük a t. szülőket, hogy gyermekeik elszállásolásánál ne tisztán az olcsóság lebegjen szemük előtt, hanem különösen fordítsanak gondot arra, hogy gyermekeik részére a tanulásra alkalmas otthont is szerezzenek olyan családoknál, ahol erkölcsi nevelésre is bizton számíthatnak.

A szállás felfogadása csak az igazgató tudtával s beleegyezésével történhetik, hogy a törvényes ellenőrzés alkalmazható legyen.

1913--1914. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

Fiúiskolában.

I. osztály.

Király Pál : Magyar nyelvtan.
 Brunovszky R. ; Magyar olvasók.
 Szenes Adolf : Számтан.
 Hittig L. : Szemléltető mérés тан.
 Dr. Sztérényi : Növénytan.
 « Ásv., közet és földtan.
 Deák-Klementis : Földrajz.
 Kogutovitz Manó : Atlasz.
 Beleznay : Gyakorlati énektan.

II. osztály.

Király P.: Magyar nyelvtan.
 Brunovszky : Magy. olvasókönyv
 Szenes : Számтан.
 Hittig L. : Szemléltető mérés тан.
 Gaál József : Ábrázoló mérés тан.
 Dr. Sztérényi : Állattan
 Deák-Clementis : Földrajz.
 Kogutovitz Manó : Atlasz.
 Beleznay : Gyakorlati énektan.

III. osztály.

Deme K.: Magyar nyelvtan.
 Deme : Magyar olvasókönyv.
 Schuster-Altai : Német nyelv és
 olvasókönyv, I. rész.
 Szenes : Számтан.
 Hittig : Szerk. és gyak. mérés тан.
 Gaál József : Ábrázoló mérés тан.
 Dr. Sztérényi : Növénytan.
 Krammer J. : Ásv., közet és földt.
 Deák-Clementis : Földrajz.
 Kogutovitz : Atlasz.
 Mangold : Magyarok története.
 Beleznay : Gyakorlati énektan.
 Kogutovitz : Tört. isk. atlasz.

IV. osztály.

Deme : Stilisztika és olvasókönyv
 Arany : «Toldi.»
 Schuster-Altai : Német nyelv és
 olvasókönyv, I. r.
 Szenes : Számтан.
 Hittig : Szerk. és gyak. mérés тан.
 Deák-Clementis : Földrajz
 Kogutovitz : Atlasz.
 Földes-Kozma : Világtörténet.
 Nánai : Természettan.
 Gaál : Ábrázoló mérés тан.
 Beleznay : Gyakorlati énektan.
 Kogutovitz : Tört. isk. atlasz.

Leányiskolában.

I. osztály.

Glósz-Reöthy: Magy. nyelvtan.
 Glósz-Reöthy: Magy. olvasók.
 László: Ném. nyelvgy. és olv.
 Simonyi-Glósz: Földrajz.
 Orbók-Kerecsy: Számológönyv.
 Orbók-Kerecsy: Mértan.
 Gáspárdy-Nyárády: Természetr.
 Beleznay: Énektan.
 Kozma-Körösi: Földrajzi atlasz.

II. osztály.

Glósz-Reöthy: Magyar nyelvtan.
 Glósz-Reöthy: Magy. olvasók.
 László: Ném. nyelvgy. és olvask.
 Simonyi-Glósz: Földrajz.
 Orbók-Kerecsy: Számológönyv.
 Orbók-Kerecsy: Mértan.
 Gáspárdy-Nyárády: Természetr.
 Beleznay: Énektan.
 Kogutovitz: Atlasz.

III. osztály.

Brunovszky: Gyakorlati stilsz-
 tika és magy. nemz. verselés.
 Lehr Albert: Toldi.
 László: Ném. ny. és olv. könyv.
 Istvánffi: Történelem.
 Simonyi-Glósz: Földrajz.
 Orbók-Kerecsy: Számológönyv.
 « Mértan.
 Csongor-Sziklás: Kémia, ás-
 ványtan és földtan.
 Beleznay: Énektan.
 Kogutovitz: Atlasz.

IV. osztály.

Novák-Bognár: Költészetten.
 László: Németny. és olv. könyv.
 Istvánffi: Történelem.
 Orbók-Kerecsy: Számológönyv.
 Orbók-Kerecsy: Mértan.
 Magyar-Képecsy: Kisérieti fizika.
 Csapody-Gerlócy: Egészségtan.
 Sebestyénne-Stetina: Háztartás-
 tan és neveléstan.
 Beleznay: Énektan.

